

คู่มือการปฏิบัติงานสืบเสาะและพินิจ ผู้ถูกสืบเสาะและพินิจที่เป็นนักโทษเด็ดขาด

กองอำนวยการบังคับใช้กฎหมายเพื่อการคุมประพฤติ
กรมคุมประพฤติ
ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔

คำนำ

สืบเนื่องจากพระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. ๒๕๕๙ และระเบียบกระทรวงยุติธรรมว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการสืบเสาะและพินิจ พ.ศ. ๒๕๖๐ ประกอบกับมาตรฐานแห่งชาติว่าด้วยงานคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล กระทรวงยุติธรรม ได้กำหนดถึงวิธีการปฏิบัติงานสืบเสาะและพินิจไว้อย่างชัดเจน จึงเป็นหน้าที่ของพนักงานคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลที่ต้องปฏิบัติให้เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบและมาตรฐานงานคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลดังกล่าว นอกจากนี้ยังมีการเปลี่ยนแปลงของสังคมจากเดิมมาเป็นสังคมวิถีชีวิตใหม่ (New Normal) ดังนั้น กระบวนการทำงานจึงจำเป็นต้องปรับเปลี่ยนให้สอดคล้องทั้งกฎหมาย ระเบียบและมาตรฐานงานคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล ตลอดจนรองรับการเปลี่ยนแปลงของสังคมอีกด้วย อย่างไรก็ตาม แนวทางการปฏิบัติงานที่ใช้ดำเนินการอยู่ในปัจจุบันอันได้แก่ คู่มือการปฏิบัติงานและหนังสือเวียนต่างๆ นั้น ไม่สอดคล้องกับกฎหมาย ระเบียบ และมาตรฐานงานคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลตลอดจนไม่ทันสมัยต่อสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปดังกล่าว

คู่มือการปฏิบัติงานสืบเสาะและพินิจผู้ถูกสืบเสาะและพินิจที่เป็นนักโทษเด็ดขาดฉบับนี้ จึงเป็นคู่มือการปฏิบัติงานอันมีผลมาจากการบัญญัติของกฎหมาย ระเบียบ และการกำหนดมาตรฐานงานคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล รวมถึงการเปลี่ยนแปลงทางสังคม มาใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขคู่มือเดิมที่ใช้อยู่ให้มีความสอดคล้องและทันสมัยกับการเปลี่ยนแปลง โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจในทุกขั้นตอนของกระบวนการสืบเสาะและพินิจผู้ถูกสืบเสาะและพินิจที่เป็นนักโทษเด็ดขาดและเพื่อให้เป็นแนวทางในการปฏิบัติที่ถูกต้อง รวมถึงเพื่อให้การปฏิบัติงานเป็นไปตามมาตรฐานเดียวกันทั่วประเทศ

คณะผู้จัดทำหวังเป็นอย่างยิ่งว่าคู่มือเล่มนี้จะเป็นเครื่องมือที่ช่วยให้พนักงานคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลนำไปใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงานสืบเสาะและพินิจผู้ถูกสืบเสาะและพินิจที่เป็นนักโทษเด็ดขาดให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น อันจะก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการแสวงหาข้อเท็จจริงของนักโทษเด็ดขาดอย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

กลุ่มสืบเสาะและพินิจและควบคุมและสอดส่อง
กองอำนวยการบังคับใช้กฎหมายเพื่อการคุ้มครองข้อมูล
มีนาคม ๒๕๖๔

สารบัญ

	หน้า
บทที่ ๑ บทนำ	
๑.๑ ความเป็นมาของคู่มือ	๕
๑.๒ ความหมาย	๖
๑.๓ วัตถุประสงค์ของการสืบเสาะพักการลงโทษและลดวันต้องโทษจำคุก	๖
๑.๔ ขั้นตอนการดำเนินการการสืบเสาะและพินิจผู้ถูกสืบเสาะและพินิจที่เป็นนักโทษเด็ดขาด	๖
๑.๕ ประโยชน์ในการนำอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัว (EM) มาใช้กับผู้ได้รับการพักการลงโทษและลดวันต้องโทษจำคุก	๗
๑.๖ วิธีการใช้คู่มือ	๘
บทที่ ๒ การสืบเสาะและพินิจผู้ถูกสืบเสาะและพินิจที่เป็นนักโทษเด็ดขาด	๙
๒.๑ การรับคดี	๑๒
๒.๒ การแสวงหาและรวบรวมข้อเท็จจริง	๑๗
๒.๓ การวิเคราะห์ข้อมูลและประเมิน	๒๖
๒.๔ การจัดทำรายงาน	๓๓
๒.๕ การจัดเก็บสำนวน	๓๔
ภาคผนวก	
ภาคผนวก ๑ วิธีการเชื่อมโยงระบบสารสนเทศ กรมคุมประพฤติกับฐานข้อมูลทะเบียนราษฎร์	
ภาคผนวก ๒ วิธีการตรวจสอบประวัติบุคคล	
ภาคผนวก ๓ ขั้นตอนเข้าใช้งานระบบ DXC	
ภาคผนวก ๔ การนำเข้าข้อมูลในระบบสารสนเทศ	
ภาคผนวก ๕ กฎหมายที่ใช้ในการปฏิบัติงานสืบเสาะและพินิจผู้ถูกสืบเสาะที่เป็นนักโทษเด็ดขาด	
ภาคผนวก ๖ ระเบียบที่ใช้ในการปฏิบัติงานสืบเสาะและพินิจผู้ถูกสืบเสาะที่เป็นนักโทษเด็ดขาด	
ภาคผนวก ๗ หนังสือเวียน	
ภาคผนวก ๘ แบบฟอร์มที่ใช้ในการปฏิบัติงาน	
ภาคผนวก ๙ ตัวอย่างรายงานการสืบเสาะและพินิจ	

สารบัญแผนภูมิ

	หน้า
แผนภูมิที่	
๑. แสดงขั้นตอนการสืบเสาะและพินิจ	๑๐
๒. แสดงขั้นตอนการรับคดี	๑๑
๓. แสดงขั้นตอนการแสวงหาและรวบรวมข้อเท็จจริง	๑๖
๔. แสดงขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูลและประเมินและการแสดงขั้นตอนการจัดทำรายงาน	๒๕

บทที่ ๑

บทนำ

๑. ความเป็นมา

ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๐ กรกฎาคม ๒๕๔๔ กำหนดให้กรมคุมประพฤติเป็นหน่วยงานหลักในการคุมประพฤติผู้ได้รับการพักการลงโทษและลดวันต้องโทษจำคุก ต่อมาได้มีการประกาศใช้พระราชบัญญัติกฏหมายโอนกิจการบริหารและอำนาจหน้าที่ของส่วนราชการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. ๒๕๔๕ โดยมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ ๙ ตุลาคม ๒๕๔๕ และกรมคุมประพฤติได้รับมอบภารกิจกรมคุมประพฤติผู้ได้รับการพักการลงโทษ และลดวันต้องโทษจำคุกจากกรมราชทัณฑ์ เมื่อวันที่ ๒๗ มกราคม พ.ศ. ๒๕๔๖ ในระยะเริ่มต้นภารกิจใหม่ กรมคุมประพฤติได้จัดทำแนวปฏิบัติการสืบเสาะข้อเท็จจริง และการติดตามและสอดส่องผู้ได้รับการพักการลงโทษและลดวันต้องโทษจำคุก เพื่อให้พนักงานคุมประพฤติได้ศึกษาเป็นแนวทางการปฏิบัติงานและใช้ในการประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ต่อมารูปแบบ หลักการ การปฏิบัติงานได้มีการพัฒนาไปในหลายด้าน กรมคุมประพฤติจึงได้จัดทำคู่มือการปฏิบัติงานสืบเสาะข้อเท็จจริงและงานควบคุมและสอดส่องผู้ได้รับการพักการลงโทษและลดวันต้องโทษจำคุกขึ้น ปรากฏตามเอกสารหมายเลข ๘/๒๕๔๘ สำหรับพนักงานคุมประพฤติและผู้ที่เกี่ยวข้องใช้เป็นแนวทางการปฏิบัติงาน

ต่อมาได้มีการประกาศใช้พระราชบัญญัติคุมประพฤติ พ.ศ. ๒๕๕๙ ซึ่งมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ ๑ เมษายน ๒๕๖๐ มาตรา ๒๓ วรรคสอง บัญญัติไว้ว่า “เมื่อจะมีการพักการลงโทษหรือการลดวันต้องโทษจำคุกให้นักโทษเด็ดขาด ให้กรมราชทัณฑ์หรือเรือนจำทหารส่งหนังสือและเอกสารที่เกี่ยวข้องไปยังสำนักงานคุมประพฤติโดยเร็ว” และ มาตรา ๒๔ วรรคสอง บัญญัติไว้ว่า “เมื่อได้รับหนังสือตามมาตรา ๒๓ วรรคสอง ให้พนักงานคุมประพฤติดำเนินการสืบเสาะและพินิจแล้วทำรายงานและความเห็นให้แล้วเสร็จภายในหกสิบวัน นับแต่วันที่สำนักงานคุมประพฤติได้รับหนังสือ ในกรณีที่มีเหตุจำเป็น อธิบดีอาจขยายเวลาออกไปได้อีกไม่เกินสามสิบวัน โดยแจ้งให้กรมราชทัณฑ์หรือเรือนจำทหารทราบ” ส่วนการดำเนินการสืบเสาะและพินิจผู้ถูกสืบเสาะและพินิจที่เป็นนักโทษเด็ดขาด ให้เป็นไปตามระเบียบกระทรวงยุติธรรมว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการสืบเสาะและพินิจ พ.ศ. ๒๕๖๐ หมวด ๒ ระเบียบกระทรวงยุติธรรมดังกล่าวได้กำหนดการดำเนินการสืบเสาะและพินิจผู้ถูกสืบเสาะและพินิจที่เป็นนักโทษเด็ดขาด ได้แก่ การรับคดี การแสวงหา และการรวบรวมข้อเท็จจริง การวิเคราะห์ข้อมูลและประเมิน ตลอดจนการจัดทำรายงาน

ตามที่พระราชบัญญัติคุมประพฤติ พ.ศ. ๒๕๕๙ และระเบียบกระทรวงยุติธรรมว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการสืบเสาะและพินิจ พ.ศ. ๒๕๖๐ ที่ได้กำหนดแนวทางการดำเนินงานไว้อย่างชัดเจนจึงทำให้แนวทางการดำเนินงานที่กำหนดไว้ในคู่มือการปฏิบัติงานและหนังสือเวียนต่าง ๆ ที่ใช้อยู่ตั้งแต่ ปี พ.ศ. ๒๕๔๘ นั้น ไม่สอดคล้องกับกฎหมายและระเบียบดังกล่าว ฉะนั้นจึงจำเป็นต้องจัดทำกระบวนการปฏิบัติงานใหม่ เพื่อให้สอดคล้องกับกฎหมายและระเบียบ รวมถึงสามารถรองรับกับสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงของสังคมในยุคสังคมวิถีชีวิตใหม่ (New Normal) อีกด้วย

ดังนั้น การจัดทำคู่มือฉบับนี้ จึงมีผลมาจากการบังคับใช้กฎหมาย ระเบียบ มาตรฐานงานคุมประพฤติและการเปลี่ยนแปลงของสังคม ทั้งนี้ เนื้อหาและรายละเอียดของคู่มือจึงมุ่งให้พนักงานคุมประพฤติผู้ปฏิบัติงานมีความรู้ความเข้าใจกระบวนการตลอดจนขั้นตอนการปฏิบัติงานอย่างถูกต้องและเป็นมาตรฐานเดียวกัน

๒. ความหมาย

การสืบเสาะและพินิจ หมายความว่า การแสวงหาข้อเท็จจริงและรายละเอียดเกี่ยวกับผู้ถูกสืบเสาะและพินิจเพื่อประมวลข้อเท็จจริง จัดทำรายงานและความเห็นเสนอประกอบการพิจารณาของศาลหรือเจ้าพนักงานผู้มีอำนาจ

ผู้ถูกสืบเสาะและพินิจ หมายความว่า ผู้ต้องหา จำเลย นักโทษเด็ดขาด หรือบุคคลอื่น ซึ่งมีกฎหมายกำหนดให้เข้าสู่กระบวนการสืบเสาะและพินิจของพนักงานคุมประพฤติ

การสืบเสาะและพินิจผู้ถูกสืบเสาะและพินิจที่เป็นนักโทษเด็ดขาด หมายถึง การแสวงหาข้อเท็จจริง ประวัติภูมิหลังและรายละเอียดหลักฐานต่างๆของนักโทษเด็ดขาด ความน่าเชื่อถือ ความเหมาะสมของผู้อุปการะในการควบคุมดูแลนักโทษเด็ดขาดให้ปฏิบัติตามเงื่อนไขจนกว่าจะพ้นโทษตลอดจนผลกระทบด้านความปลอดภัยของสังคม โดยพนักงานคุมประพฤติเป็นผู้นำข้อมูลต่างๆมาวิเคราะห์และจัดทำรายงานพร้อมความเห็นส่งเรือนจำหรือทัณฑสถานเพื่อเสนอคณะอนุกรรมการเพื่อพิจารณาวินิจฉัยการพักการลงโทษหรือคณะอนุกรรมการเพื่อพิจารณาวินิจฉัยลดวันต้องโทษจำคุก พิจารณาก่อนที่จะมีการอนุมัตินักโทษเด็ดขาดให้ได้รับพักการลงโทษหรือลดวันต้องโทษจำคุกออกไปก่อนครบกำหนดโทษด้วยวิธีการคุมประพฤติ

การพักการลงโทษ (Parole) หมายถึง การปล่อยตัวนักโทษเด็ดขาดออกมาอยู่นอกเรือนจำก่อนครบกำหนดโทษตามคำพิพากษาภายใต้เงื่อนไขการคุมประพฤติ ซึ่งเป็นมาตรการปฏิบัติต่อผู้กระทำผิดโดยให้สังคมเข้ามามีส่วนร่วมในการแก้ไขฟื้นฟูนักโทษเด็ดขาดให้มีความพร้อมที่จะอยู่ร่วมกับผู้อื่นด้วยดี มีอาชีพสุจริตและประพฤติตนเป็นพลเมืองดีภายหลังพ้นโทษ มาตรการนี้ถือเป็นประโยชน์ที่ให้แก่ักโทษเด็ดขาดที่ประพฤติตนดีมีระเบียบวินัยระหว่างต้องโทษอยู่ในเรือนจำ การกำหนดระยะเวลาที่จะต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขให้กำหนดเท่ากับกำหนดโทษที่ยังเหลืออยู่

การลดวันต้องโทษจำคุก (Good-Time Allowance) หมายถึง การให้ประโยชน์ลดวันต้องโทษจำคุกแก่นักโทษเด็ดขาดที่แสดงให้เห็นว่ามีความประพฤติดี มีความอดทน ความก้าวหน้าในการศึกษา ทำการงานให้เกิดผลดี หรือทำความชอบแก่ทางราชการเป็นพิเศษในระหว่างต้องโทษอยู่ในเรือนจำ โดยนักโทษเด็ดขาดจะได้รับวันลดวันต้องโทษจำคุกตามชั้นของนักโทษเด็ดขาด ซึ่งนักโทษเด็ดขาดที่เหลือโทษจำคุกเท่ากับจำนวนวันที่ได้รับการสะสมลดวันต้องโทษจำคุก จะได้รับการพิจารณาปล่อยออกไปอยู่นอกเรือนจำก่อนครบกำหนดโทษภายใต้เงื่อนไขการคุมประพฤติ

ผู้อุปการะ หมายถึง บุคคลหรือองค์กรตามที่ผู้ถูกสืบเสาะและพินิจที่เป็นนักโทษเด็ดขาด แจ้งไว้ทำแบบบันทึกข้อมูลนักโทษเด็ดขาดก่อนปล่อยคุมประพฤติ (แบบ ส.๑ - ๔๖) ตอนที่ ๑ เช่น บุคคลในครอบครัว นายจ้าง มูลนิธิ เป็นต้น

๓. วัตถุประสงค์ของการสืบเสาะพักการลงโทษและลดวันต้องโทษจำคุก

๑. เพื่อแสวงหาและรวบรวมข้อเท็จจริงเกี่ยวกับผู้ถูกสืบเสาะและพินิจที่เป็นนักโทษเด็ดขาด
๒. เพื่อแสวงหาและรวบรวมข้อเท็จจริงเกี่ยวกับผู้อุปการะ ครอบครัว ผู้เสียหายและชุมชน
๓. เพื่อเสนอรายงานและความเห็นต่อคณะอนุกรรมการ ฯ ใช้เป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาการพักการลงโทษลดวันต้องโทษจำคุก

๔. ขั้นตอนการดำเนินการสืบเสาะและพินิจผู้ถูกสืบเสาะและพินิจที่เป็นนักโทษเด็ดขาด

สืบเนื่องจากเรือนจำหรือทัณฑสถานมีหลักเกณฑ์การพิจารณาการพักการลงโทษและลดวันต้องโทษจำคุก โดยก่อนปล่อยนักโทษเด็ดขาดพักการลงโทษหรือลดวันต้องโทษจำคุกนั้นต้องสืบเสาะและพินิจเกี่ยวกับผู้อุปการะที่จะดูแลนักโทษเด็ดขาดระหว่างพักการลงโทษและลดวันต้องโทษจำคุก และสภาพแวดล้อมที่นักโทษเด็ดขาดจะกลับไปพักอาศัย เรือนจำ/ทัณฑสถานจะมีหนังสือขอความร่วมมือสืบเสาะข้อเท็จจริงไปยังสำนักงานคุมประพฤติในพื้นที่ที่ผู้อุปการะพักอาศัย พร้อมแนบแบบบันทึกข้อมูลนักโทษเด็ดขาดก่อนปล่อย (แบบ ส.๑-๔๖) และภายหลังจากสำนักงานคุมประพฤติได้รับคำสั่งแล้ว สำนักงานคุมประพฤติต้องดำเนินการสืบเสาะและพินิจ

ผู้ถูกสืบเสาะและพินิจที่เป็นนักโทษเด็ดขาดตามพระราชบัญญัติคุมประพฤติ พ.ศ. ๒๕๕๙ และระเบียบกระทรวงยุติธรรมว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการสืบเสาะและพินิจ พ.ศ. ๒๕๖๐ ดังนี้

ขั้นตอนที่ ๑ การรับคดี เมื่อสำนักงานคุมประพฤติได้รับหนังสือให้สืบเสาะและพินิจผู้ถูกสืบเสาะและพินิจที่เป็นนักโทษเด็ดขาดจากเรือนจำหรือทัณฑสถาน ให้เจ้าหน้าที่ธุรการดำเนินการเบื้องต้น ดังนี้

๑) ตรวจสอบที่อยู่ของผู้อุปการะว่ามีที่พักอาศัยอยู่ในเขตพื้นที่ของสำนักงานคุมประพฤติที่รับคดีหรือไม่ หากมีที่พักอาศัยอยู่ในเขตพื้นที่ของสำนักงานคุมประพฤติที่รับคดีให้ธุรการคดีจัดตั้งสำนวนและเสนอผู้อำนวยการหรือผู้ได้รับมอบหมายพิจารณาขอหมายคดี แต่หากที่พักอาศัยของผู้อุปการะไม่ได้อยู่ในเขตพื้นที่ของสำนักงานคุมประพฤติที่รับคดีให้ธุรการคดีส่งคดีให้กับสำนักงานคุมประพฤติที่อยู่ในเขตพื้นที่และประสานธุรการคดีของสำนักงานคุมประพฤติดังกล่าวทราบ

๒) ตรวจสอบประวัติการกระทำความผิด

๓) นำเข้าข้อมูลระบบสารสนเทศกรมคุมประพฤติและสารบบของสำนักงานคุมประพฤติ

๔) จัดทำสำนวนคดีสืบเสาะและพินิจพร้อมทั้งรวบรวมเอกสารที่เกี่ยวข้องเสนอผู้อำนวยการสำนักงานคุมประพฤติหรือผู้ได้รับมอบหมายพิจารณาขอหมายคดีให้กับพนักงานคุมประพฤติ

ขั้นตอนที่ ๒ ดำเนินการสืบเสาะและพินิจ เป็นขั้นตอนการดำเนินงานของพนักงานคุมประพฤติที่ได้รับมอบหมาย ดังนี้

๑) รวบรวมเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้อง เช่น แบบบันทึกข้อมูลของผู้ถูกสืบเสาะและพินิจที่เป็นนักโทษเด็ดขาด (แบบ ส.๑ - ๔๖) ผลการตรวจสอบประวัติการกระทำความผิด ที่อยู่ผู้เสียหาย (กรณีคดีที่มีผู้เสียหาย) เป็นต้น พร้อมทั้งวางแผนการสืบเสาะและพินิจ

๒) มีหนังสือเรียกผู้อุปการะมาให้ถ้อยคำเพื่อทราบว่าผู้อุปการะมีความพร้อมและยอมรับอุปการะผู้ถูกสืบเสาะและพินิจหรือไม่

๓) สอบบันทึกถ้อยคำผู้อุปการะพร้อมทั้งความเห็นเกี่ยวกับการยอมรับอุปการะผู้ถูกสืบเสาะและพินิจ ความเห็นของผู้อุปการะให้เป็นไปตามความสมัครใจ กรณีผู้อุปการะไม่ยินยอมหรือไม่ยอมรับอุปการะผู้ถูกสืบเสาะและพินิจให้พนักงานคุมประเวติสอบถามสาเหตุหรือเหตุผลพร้อมทั้งบันทึกเป็นหลักฐาน

๔) สอบบันทึกถ้อยคำและความเห็นของผู้เสียหายที่ประสงค์หรือไม่ประสงค์ให้ผู้ถูกสืบเสาะและพินิจได้รับการพักการลงโทษหรือลดวันต้องโทษจำคุก รวมทั้งผลกระทบอันเกิดจากการกระทำของผู้ถูกสืบเสาะและพินิจ

๕) สืบเสาะบ้านและสภาพแวดล้อมของผู้อุปการะที่ผู้ถูกสืบเสาะและพินิจจะพักอาศัยอยู่ด้วย สอบบันทึกความเห็นของผู้นำชุมชน เพื่อนบ้าน รวมถึงความเห็นของผู้ได้รับผลกระทบ (ถ้ามี) เกี่ยวกับการพิจารณาปล่อยผู้ถูกสืบเสาะและพินิจพักการลงโทษหรือลดวันต้องโทษจำคุก

๖) พนักงานคุมประพฤติอาจขอหมายให้อาสาสมัครคุมประพฤติดำเนินการตามข้อ ๓) และ ข้อ ๕) ยกเว้นการสอบบันทึกความเห็นของผู้ได้รับผลกระทบ

๗) รวบรวม วิเคราะห์และประเมินข้อมูลที่ได้จากการสืบเสาะและพินิจทั้งหมด

๘) จัดทำรายงานพร้อมทั้งความเห็นของพนักงานคุมประพฤติส่งไปยังเรือนจำหรือทัณฑสถาน ที่ขอความร่วมมือ

๕. การนำอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัว (EM) มาใช้กับผู้ได้รับการพักการลงโทษและลดวันต้องโทษจำคุก

กรมคุมประพฤติได้นำอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัว (Electronic Monitoring : EM) มาใช้โดยเป็นนวัตกรรมที่เพิ่มขีดความสามารถของระบบงานคุมประพฤติในรูปแบบโทษระดับกลาง (Intermediate-Sanction) และการคุมความประพฤติแบบเข้มงวด (Intensive Probation) อันจะนำไปสู่การส่งเสริมมาตรการทางเลือกแทนการจำคุกและยกระดับการปฏิบัติต่อผู้กระทำผิดตามมาตรฐานสากล

ผู้ที่ได้รับการพักการลงโทษและลดวันต้องโทษจำคุก เป็นกลุ่มเป้าหมายสำคัญในการใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัว (EM) นอกจากมาตรการสำคัญในการคุมความประพฤติแล้ว การติดอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัว จะสร้างความเชื่อมั่นและมั่นใจให้กับสังคม ในการติดตาม ควบคุมพฤติกรรมของผู้กระทำผิด ในการปฏิบัติตามเงื่อนไขและเข้าสู่กระบวนการแก้ไขฟื้นฟูตามแผนการแก้ไขฟื้นฟูที่พนักงานคุมประพฤติกำหนด ดังนั้น ข้อมูลและความเห็นของพนักงานคุมประพฤติในกระบวนการสืบเสาะและพินิจผู้อุทธรณ์ สภาพแวดล้อม ลักษณะทางกายจิตและอารมณ์ จึงเป็นองค์ประกอบที่สำคัญในการเสนอให้ติดอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัวกับผู้เข้าเกณฑ์ได้รับการพิจารณาพักการลงโทษและลดวันต้องโทษ

๖. วิธีการใช้คู่มือ

พนักงานคุมประพฤติควรศึกษาคู่มือการปฏิบัติงานให้เข้าใจโดยละเอียดก่อนการปฏิบัติงาน ทั้งนี้สามารถศึกษาความเป็นมา ความหมาย วัตถุประสงค์ ขั้นตอนการดำเนินการพิจารณาพักการลงโทษและลดวันต้องโทษจำคุก และวิธีการใช้คู่มือ จากบทที่ ๑ และศึกษาขั้นตอนและวิธีการสืบเสาะและพินิจ จากบทที่ ๒

อนึ่ง ผู้จัดทำได้รวบรวมกฎหมาย ระเบียบ แนวทาง ที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการปฏิบัติงานสืบเสาะและพินิจผู้ถูกสืบเสาะและพินิจที่เป็นนักโทษเด็ดขาดซึ่งได้รวบรวมไว้ในภาคผนวกด้วยแล้ว

บทที่ ๒

การสืบเสาะและพินิจผู้ถูกสืบเสาะและพินิจที่เป็นนักโทษเด็ดขาด

การสืบเสาะและพินิจเป็นภารกิจที่สำคัญของกรมคุมประพฤติ ซึ่งประกอบไปด้วยการสืบเสาะและพินิจจำเลยและการสืบเสาะและพินิจนักโทษเด็ดขาด เป็นการกลั่นกรองผู้กระทำผิดที่เหมาะสมเข้าสู่กระบวนการคุมความประพฤติ โดยคำนึงถึงความปลอดภัยของสังคมและแนวโน้มในการแก้ไขปรับปรุงตนเองในชุมชนของผู้กระทำผิด การสืบเสาะและพินิจนักโทษเด็ดขาดเป็นการกลั่นกรองก่อนที่จะอนุมัตินักโทษเด็ดขาดให้ได้รับการพักการลงโทษหรือลดวันต้องโทษจำคุก เพื่อป้องกันการกระทำผิดซ้ำ สร้างความปลอดภัยและความเชื่อมั่นของสังคมที่มีต่อกระบวนการยุติธรรม ดังนั้นการดำเนินงานจึงต้องมีความชัดเจน เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ และมาตรฐานงานคุมประพฤติ โดยต้องดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

๑. ขั้นตอนการรับคดี เป็นขั้นตอนที่เจ้าหน้าที่ธุรการดำเนินการรับหนังสือจากเรือนจำและทัณฑสถาน ตรวจสอบที่อยู่กับภูมิลำเนาของผู้อุปการะตรงตามพื้นที่ที่สำนักงานคุมประพฤติรับผิดชอบแล้วจึงดำเนินการตามขั้นตอนการปฏิบัติงาน จัดตั้งสำนวนและเสนอผู้อำนวยการหรือผู้ได้รับมอบหมายพิจารณาอนุมัติคดี

๒. ขั้นตอนการแสวงหาและรวบรวมข้อเท็จจริง เป็นขั้นตอนที่พนักงานคุมประพฤติดำเนินการแสวงหาและรวบรวมข้อเท็จจริงโดยการสอบปากคำผู้อุปการะ ผู้นำชุมชน หรือเพื่อนบ้าน เกี่ยวกับความน่าเชื่อถือ ความเหมาะสมของผู้อุปการะในการควบคุมดูแลนักโทษเด็ดขาดให้ปฏิบัติตามเงื่อนไขจนกว่าจะพ้นโทษ โดยคำนึงถึงผลกระทบต่อความปลอดภัยของสังคม

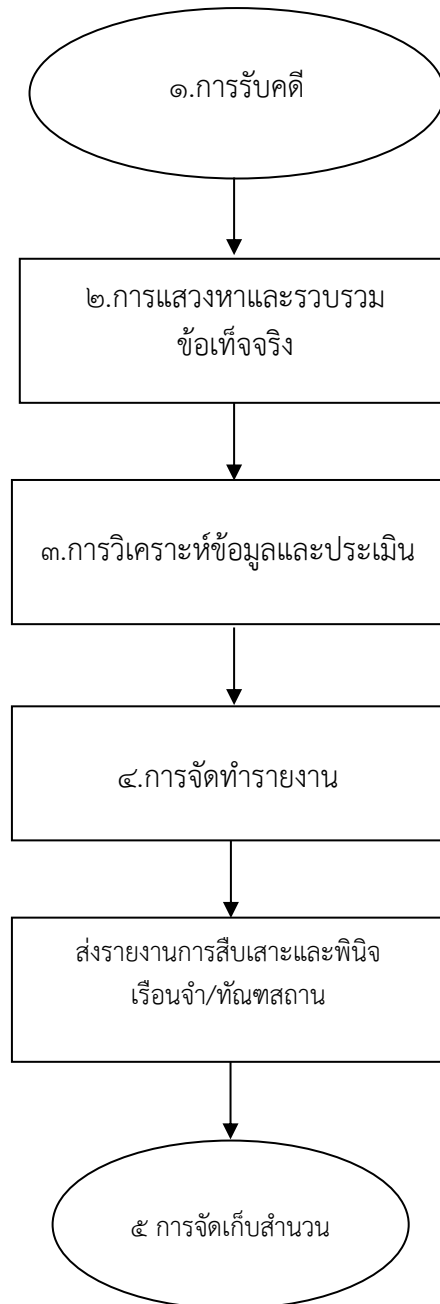
๓. ขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูลและประเมิน เป็นการนำข้อมูลเกี่ยวกับผู้อุปการะ ผู้เสียหาย เพื่อนบ้าน หรือผู้นำชุมชน และสภาพแวดล้อมของผู้อุปการะ ซึ่งได้จากการแสวงหาข้อเท็จจริงมาวิเคราะห์และประเมินเพื่อพิจารณาปล่อยตัวพักการลงโทษหรือลดวันต้องโทษจำคุก

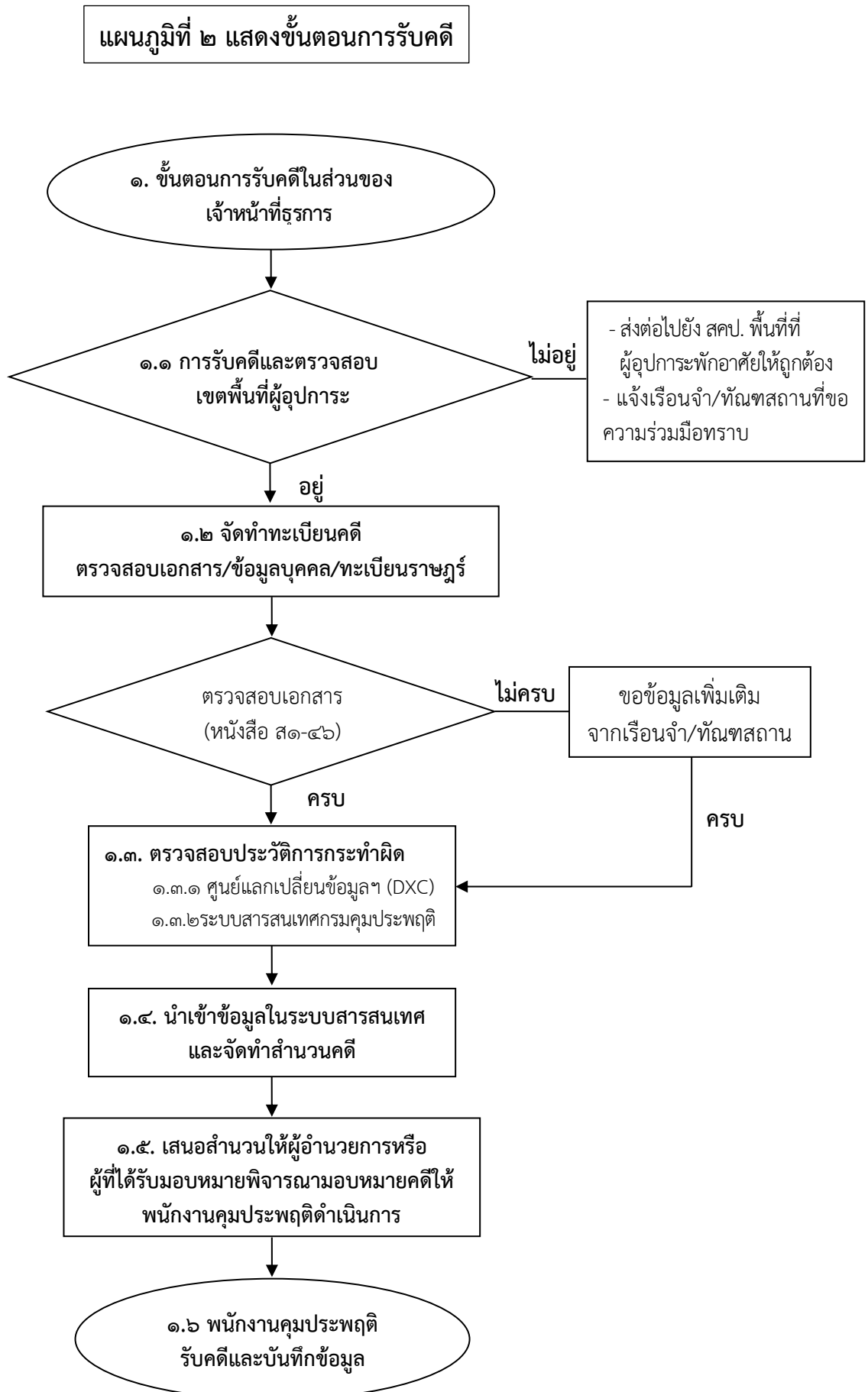
๔. ขั้นตอนการจัดทำรายงาน เมื่อพนักงานคุมประพฤติดำเนินการแสวงหาและรวบรวมข้อเท็จจริงเรียบร้อยแล้ว พนักงานคุมประพฤติต้องประมวลข้อเท็จจริงต่างๆ ที่ได้จากการสอบปากคำและบันทึกถ้อยคำ และพยานหลักฐานเกี่ยวกับผู้อุปการะ ผู้เสียหาย/ฝ่ายผู้เสียหาย/ผู้ที่ได้รับผลกระทบ ผู้นำชุมชนและเพื่อนบ้าน รวมทั้งสภาพแวดล้อมที่พิกาศัยของผู้อุปการะ ประกอบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับผู้ถูกสืบเสาะและพินิจที่เป็นนักโทษเด็ดขาดมาวิเคราะห์และประเมินว่าผู้ถูกสืบเสาะและพินิจที่เป็นนักโทษเด็ดขาดสมควรได้รับการพักการลงโทษหรือลดวันต้องโทษจำคุกหรือไม่

๕. ขั้นตอนการจัดเก็บสำนวน หลังจากส่งรายงานการสืบเสาะและพินิจแล้ว ให้พนักงานคุมประพฤติเจ้าของสำนวน บันทึกเลขที่หนังสือส่งรายงานและวันที่ส่งรายงานฯ ในระบบสารสนเทศ กรมคุมประพฤติ และจัดเก็บร่างรายงานสืบเสาะและพินิจ และรายงานสืบเสาะและพินิจไว้ในสำนวนแล้วจึงส่งมอบสำนวนให้เจ้าหน้าที่ธุรการจัดเก็บ

ทั้งนี้ รายละเอียดปรากฏตามแผนภูมิฯ และขั้นตอนการปฏิบัติงานต่อไปนี้

แผนภูมิที่ ๑ แสดงขั้นตอนการสืบเสาะและพินิจผู้ถูกสืบเสาะและพินิจที่เป็นนักโทษเด็ดขาด

๑. การรับคดี

ขั้นตอน	วิธีดำเนินการ
<p>๑. ขั้นตอนการรับคดีในส่วนของผู้ยื่นคำร้อง</p> <p>๑.๑ การรับคดีและตรวจสอบเขตพื้นที่ผู้อุทธรณ์</p> <p>๑.๒ จัดทำทะเบียนคดี</p> <p>ตรวจสอบเอกสาร/ข้อมูลบุคคล/ทะเบียนราษฎร์</p>	<p>เมื่อสำนักงานคุมประพฤติได้รับหนังสือขอความร่วมมือให้สืบเสาะและพินิจจากเรือนจำ/ทัณฑสถาน หรือเรือนจำทหารให้เจ้าหน้าที่ธุรการ ตรวจสอบที่อยู่ของผู้อุทธรณ์ว่าอยู่ในเขตพื้นที่ที่สำนักงานรับผิดชอบหรือไม่หากพบว่าเป็นพื้นที่รับผิดชอบของสำนักงานให้ดำเนินการจัดทำทะเบียนคดี ตรวจสอบข้อมูลบุคคลและดำเนินการตามขั้นตอนต่อไป แต่หากผู้อุทธรณ์ไม่อยู่ในเขตพื้นที่รับผิดชอบของสำนักงานคุมประพฤติ ให้ส่งต่อไปยังสำนักงานคุมประพฤติพื้นที่ที่ผู้อุทธรณ์พักอาศัยให้ถูกต้องและมีหนังสือแจ้งเรือนจำ/ทัณฑสถานขอความร่วมมือทราบ</p> <p>เมื่อผู้อุทธรณ์มีที่พักอาศัยอยู่ในเขตพื้นที่ของสำนักงานคุมประพฤติให้ตรวจสอบความครบถ้วนถูกต้องของเอกสารแบบบันทึกข้อมูลนักโทษเด็ดขาดก่อนปล่อยคุมประพฤติ (ส.๑ – ๔๖ ตอนที่ ๑) หากพบว่าไม่ครบถ้วนให้ติดตามเอกสารหรือขอข้อมูลเพิ่มเติมจากเรือนจำ/ทัณฑสถานขอความร่วมมือ หากเอกสารครบถ้วนเจ้าหน้าที่ธุรการต้องดำเนินการเชื่อมโยงระบบสารสนเทศกรมคุมประพฤติ กับฐานข้อมูลทะเบียนราษฎร์ของผู้ถูกสืบเสาะและพินิจที่เป็นนักโทษเด็ดขาดเพื่อตรวจสอบข้อมูลบุคคล แล้วจึงจัดทำทะเบียนคดีและตรวจสอบข้อมูลบุคคล รายละเอียดการดำเนินการปรากฏตามเอกสารวิธีการเชื่อมโยงระบบสารสนเทศกรมคุมประพฤติกับฐานข้อมูลทะเบียนราษฎร์ภาคผนวก ๑ และภาคผนวก ๒</p> <p>การจัดทำทะเบียนคดี มี ๙ ขั้นตอนดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑) เข้าสู่ระบบสารสนเทศกรมคุมประพฤติ ๒) ติดตั้งเครื่องอ่านบัตรประชาชน (SmartcardReader) และเข้าสู่โปรแกรมใช้งานโดยใส่รหัสผ่านของผู้มีสิทธิใช้ข้อมูลทะเบียนราษฎร์ ๓) เมื่อเข้าสู่ระบบสารสนเทศ กรมคุมประพฤติแล้ว ให้เลือกเมนู “คุมประพฤติ” จะปรากฏภารกิจให้เลือก “สืบเสาะ” จากนั้น เลือก “เพิ่มทะเบียนสืบเสาะ กรณีพัก/ลดวันต้องโทษจำคุก” ๔) เมื่อเลือก “เพิ่มทะเบียนสืบเสาะกรณีพัก/ลดวันต้องโทษจำคุก” แล้ว ให้บันทึกข้อมูล เลขประจำตัวประชาชน หรือ ชื่อ – สกุล ผู้ถูกสืบเสาะและพินิจที่เป็นนักโทษเด็ดขาด หรือ ชื่อ – นามสกุล ตามสำนวน แล้ว เลือก “ค้นหา” เพื่อค้นหาประวัติการกระทำผิดในระบบสารสนเทศกรมคุมประพฤติ ๕) เมื่อค้นหาทะเบียนประวัติการกระทำผิดแล้ว หากไม่พบประวัติการกระทำผิดในระบบสารสนเทศกรมคุมประพฤติ จากนั้นให้เพิ่มทะเบียนโดยไม่สำเนาข้อมูล โดยเลือก “เพิ่มทะเบียนโดยไม่สำเนาข้อมูล”

๑. การรับคดี

ขั้นตอน	วิธีดำเนินการ
	<p>๖) เมื่อเพิ่มทะเบียนโดยไม่สำเนาข้อมูลแล้ว จะปรากฏหน้าจอแสดงการเพิ่มทะเบียนคดีสืบเสาะและพินิจกรณีพักการลงโทษ จากนั้นให้เพิ่มทะเบียนคดี ในช่อง “เลขที่ทะเบียนคดี (ปี/ลำดับที่)” โดยกำหนดเลขที่ทะเบียนคดีและเลือกภารกิจพักการลงโทษ/ลดวันต้องโทษจำคุก กรอกข้อมูลเมนูประวัติส่วนตัว ใส่เลขประจำตัวประชาชน หรือ ชื่อ – สกุล ของผู้ถูกสืบเสาะ และพินิจที่เป็นนักโทษเด็ดขาด ตามหนังสือที่ได้รับจากเรือนจำ/ทัณฑสถาน ซึ่งขอความร่วมมือให้สำนักงานคุมประพฤติดำเนินการสืบเสาะและพินิจทางสังคมของผู้ได้รับการพิจารณาพักการลงโทษ/ลดวันต้องโทษจำคุก โดยใช้ข้อมูลจากแบบบันทึกข้อมูลนักโทษเด็ดขาดก่อนปล่อยคุมประพฤติ (ส.๑ – ๔๖ ตอนที่ ๑) ให้ถูกต้องครบถ้วน และเลือกตรวจสอบทะเบียนราษฎร์</p> <p>๗) เมื่อกรอกข้อมูลเมนูประวัติส่วนตัว ใส่เลขประจำตัวประชาชน หรือ ชื่อ – สกุล ของผู้ถูกสืบเสาะและพินิจที่เป็นนักโทษเด็ดขาดแล้ว จะปรากฏหน้าการค้นหาทะเบียนราษฎร์ ให้เลือก “ค้นหา”</p> <p>๘) การค้นหาทะเบียนราษฎร์เรียบร้อยแล้ว จะปรากฏข้อมูลบุคคล ได้แก่ เลขบัตรประจำตัวประชาชน ชื่อ นามสกุล เพศ วันเดือนปีเกิด ชื่อบิดา ชื่อมารดา สัญชาติ และที่อยู่</p> <p>จากนั้นให้ตรวจสอบข้อมูลดังกล่าวกับข้อมูลที่ได้จากแบบบันทึกข้อมูลนักโทษเด็ดขาดก่อนปล่อยคุมประพฤติ (ส.๑ – ๔๖ ตอนที่ ๑) ว่าเป็นบุคคลคนเดียวกันกับนักโทษเด็ดขาดตามหนังสือที่ได้รับจากเรือนจำ/ทัณฑสถานซึ่งขอความร่วมมือให้สำนักงานคุมประพฤติดำเนินการสืบเสาะและพินิจทางสังคมของผู้ได้รับการพิจารณาพักการลงโทษ/ลดวันต้องโทษจำคุกหรือไม่ หากเป็นบุคคลคนเดียวกันให้สำเนาข้อมูล</p> <p>๙) เมื่อสำเนาข้อมูลเรียบร้อยแล้ว ข้อมูลในทะเบียนราษฎร์ดังกล่าวจะไปปรากฏในหน้าทะเบียนคดีสืบเสาะและพินิจพักการลงโทษโดยอัตโนมัติซึ่งเป็นการหลีกเลี่ยงการนำเข้าข้อมูลที่ผิดพลาดจากการพิมพ์</p> <p>หมายเหตุ การตรวจสอบข้อมูลบุคคลเป็นวิธีการที่สามารถสืบค้นข้อมูลบุคคลจากฐานข้อมูลทะเบียนราษฎร์ของสำนักบริหารการทะเบียนกรมการปกครอง โดยผ่านช่องทางระบบสารสนเทศกรมคุมประพฤติ รายละเอียดการดำเนินการปรากฏตามภาคผนวก ๓ และระบบศูนย์แลกเปลี่ยนข้อมูลกระบวนการยุติธรรม (DXC) รายละเอียดการตรวจสอบข้อมูลบุคคลปรากฏตามภาคผนวก ๔</p>

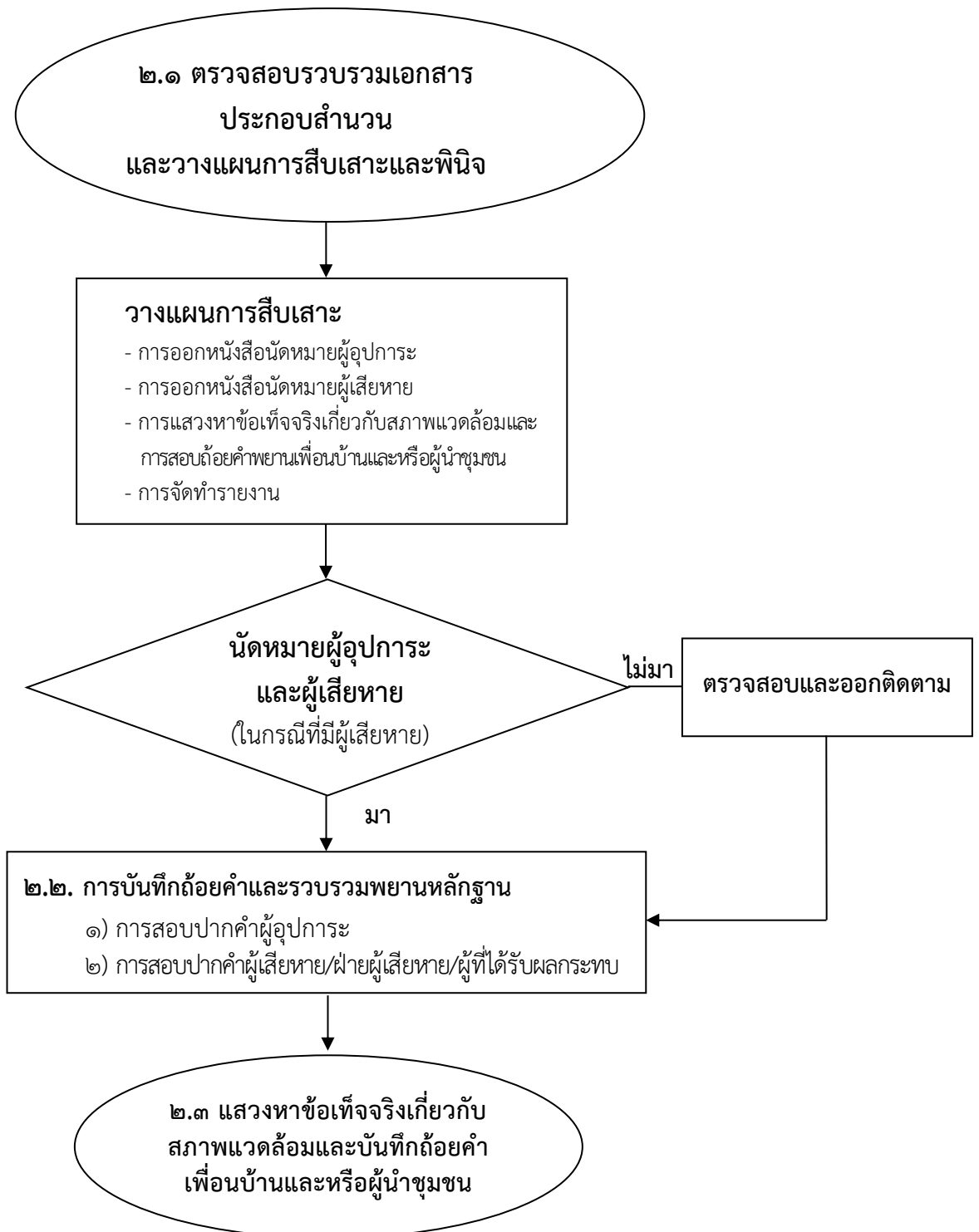
๑. การรับคดี

ขั้นตอน	วิธีดำเนินการ
<p>๑.๓ การตรวจสอบประวัติการกระทำความผิด</p>	<p>ดำเนินการตรวจสอบประวัติการกระทำความผิด ดังต่อไปนี้</p> <p>๑.๓.๑. ตรวจสอบจากศูนย์แลกเปลี่ยนข้อมูลกระบวนการยุติธรรม (Data Exchange Center : DXC) เป็นการตรวจสอบข้อมูลของผู้ถูกสืบเสาะและพินิจที่เป็นนักโทษเด็ดขาด เพื่อยืนยันว่าเป็นบุคคลคนเดียวกับที่เรือนจำ/ทัณฑสถานขอความร่วมมือสืบเสาะและพินิจ</p> <p>หมายเหตุ ผู้มีสิทธิ เข้าใช้งานระบบศูนย์แลกเปลี่ยนข้อมูลกระบวนการยุติธรรม (Data Exchange Center : DXC) มีหน้าที่ในการป้องกันดูแลรักษาข้อมูลบัญชีผู้ใช้งาน (username) และรหัสผ่าน (Password) ของตนเองตลอดจนห้ามใช้ร่วมกับผู้อื่น รวมทั้งห้ามทำการเผยแพร่แจกจ่ายทำให้ผู้อื่นรู้รหัสผ่าน (Password) ของตนเองและต้องรับผิดชอบ ในการใช้งานระบบศูนย์แลกเปลี่ยนข้อมูลกระบวนการยุติธรรม (Data Exchange Center DXC) ในการตรวจสอบข้อมูลบุคคล</p> <p>๑.๓.๒ ตรวจสอบประวัติการกระทำความผิดจากระบบสารสนเทศ กรมคุมประพฤติ เพื่อตรวจสอบว่า ผู้ถูกสืบเสาะและพินิจที่เป็นนักโทษเด็ดขาดเคยผ่านกระบวนการตามภารกิจของกรมคุมประพฤติหรือไม่ หากตรวจสอบแล้วพบว่าเคยผ่านการสืบเสาะและพินิจ การควบคุมและสอดส่อง การตรวจพิสูจน์การเสพหรือการติดยาเสพติดหรือการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดมาก่อน ให้พิมพ์ข้อมูลจากระบบสารสนเทศกรมคุมประพฤติทุกคดีที่ตรวจพบ แล้วนำไปใส่ในสำนวนคดีที่จัดตั้งขึ้น</p> <p>เจ้าหน้าที่ธุรการต้องบันทึกวันที่ตรวจสอบประวัติการกระทำความผิดและผลการตรวจประวัติการกระทำความผิดว่าพบหรือไม่ แล้วลงข้อมูลที่ปกสำนวน โดยใช้ตรายางเพื่อบันทึกผลคดี ด้านขวาบนของปกโดยมีรายละเอียดว่า พบหรือไม่พบประวัติชื่อผู้ตรวจสอบ และวันที่ตรวจสอบ ดังภาพตัวอย่าง</p> <div data-bbox="753 1361 1299 1733" style="border: 1px solid blue; padding: 10px; margin: 10px 0;"> <p>☐ ตรวจสอบ DXC</p> <p>☐ พบ ☐ ไม่พบ</p> <p>☐ ตรวจสอบสารสนเทศกรมคุมประพฤติ</p> <p>☐ พบ ☐ ไม่พบ</p> <p>☐ ตรวจสอบทะเบียนราษฎร</p> <p>ลงชื่อ.....ผู้ตรวจสอบ</p> </div>

๑. การรับคดี

ขั้นตอน	วิธีดำเนินการ
<p>๑.๔ นำเข้าข้อมูลในระบบสารสนเทศและจัดทำสำนวนคดี</p>	<p>เจ้าหน้าที่ธุรการตรวจสอบเอกสารและหลักฐานที่เกี่ยวข้องให้ครบถ้วนถูกต้องแล้ว จึงดำเนินการโดยการรวบรวมเอกสารและหลักฐานที่เกี่ยวข้องให้ถูกต้องครบถ้วน</p> <p>๑.๔.๑ การนำเข้าข้อมูลในระบบสารสนเทศ เจ้าหน้าที่ธุรการนำเข้าข้อมูลเบื้องต้นที่ได้มาจาก แบบ ส๑ - ๔๖ ในระบบสารสนเทศ กรมคุมประพฤติ (DOPIS) ในเมนู ประวัติส่วนตัวและคดีสืบเสาะพักการลงโทษ/ลดวันต้องโทษจำคุก รายละเอียดการดำเนินการปรากฏตามภาคผนวก ๔</p> <p>๑.๔.๒. จัดทำสำนวนคดีสืบเสาะและพินิจ เมื่อนำเข้าข้อมูลเสร็จเรียบร้อยแล้วให้เจ้าหน้าที่ธุรการจัดทำสำนวนคดีสืบเสาะและพินิจ ซึ่งประกอบด้วย</p> <ul style="list-style-type: none"> - สัมภาษณ์พนักงานสอบสวนจากระบบสารสนเทศ - สารบัญ - หนังสือขอความร่วมมือจากเรือนจำหรือทัณฑสถาน - แบบบันทึกข้อมูลนักโทษเด็ดขาดก่อนปล่อยคุมประพฤติ (แบบ ส.๑ - ๔๖ ตอนที่ ๑ - ๔) - ผลการตรวจสอบบุคคลจากทะเบียนราษฎรและการตรวจสอบประวัติการกระทำความผิด - ปกหลังสำนวน
<p>๑.๕ เสนอสำนวนให้ผู้อำนวยการหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย พิจารณามอบหมายคดีให้ พนักงานคุมประพฤติดำเนินการ</p>	<p>เมื่อเจ้าหน้าที่ธุรการจัดทำสำนวนคดีสืบเสาะและพินิจเรียบร้อยแล้วให้นำเสนอสำนวนคดีต่อผู้อำนวยการสำนักงานคุมประพฤติหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายเพื่อพิจารณามอบหมายคดีให้พนักงานคุมประพฤติ</p> <p>ผู้อำนวยการสำนักงานคุมประพฤติหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายพิจารณามอบหมายคดีตามความสามารถและประสบการณ์ โดยต้องคำนึงถึงความยากง่ายของคดีโดยเฉพาะคดีที่มีผลกระทบต่อประชาชน คดีสำคัญ ๕ สถานความผิด ได้แก่ ฆ่า พยายามฆ่า ปล้นทรัพย์ พรากผู้เยาว์ ข่มขืนกระทำชำเรา หรือคดีที่อยู่ในความสนใจของสังคมที่มีผู้เสียหาย คดีที่มีพฤติการณ์รุนแรง</p>
<p>๑.๖ พนักงานคุมประพฤติรับคดีและบันทึกข้อมูล</p>	<p>เมื่อพนักงานคุมประพฤติได้รับมอบสำนวนคดีจากผู้อำนวยการสำนักงานคุมประพฤติ หรือผู้ที่ได้รับมอบหมายแล้วให้พนักงานคุมประพฤติตรวจสอบข้อมูลว่าเจ้าหน้าที่ธุรการบันทึกข้อมูลในระบบสารสนเทศกรมคุมประพฤติถูกต้องหรือไม่ หากไม่ถูกต้องจะต้องดำเนินการแก้ไขข้อมูลให้ครบถ้วนถูกต้องเป็นปัจจุบัน</p>

แผนภูมิที่ ๓ แสดงขั้นตอนการแสวงหาและรวบรวมข้อเท็จจริง

๒. การแสวงหาและรวบรวมข้อเท็จจริง

ขั้นตอน	วิธีดำเนินการ
<p>๒.๑ ตรวจสอบรวบรวมเอกสารประกอบสำนวนและวางแผนการสืบเสาะและพินิจ</p>	<p>การแสวงหาและรวบรวมข้อเท็จจริงเกี่ยวกับผู้ถูกสืบเสาะที่เป็นนักโทษเด็ดขาด พนักงานคุมประพฤติต้องดำเนินการ ตรวจสอบ ศึกษา รวบรวมเอกสารประกอบสำนวนเพิ่มเติมและวางแผนการสืบเสาะและพินิจเพื่อให้ได้ข้อเท็จจริงที่เกี่ยวข้องสำหรับการสรุป วิเคราะห์และประเมินว่าผู้ถูกสืบเสาะที่เป็นนักโทษเด็ดขาดสมควรได้รับการพักการลงโทษ/ลดวันต้องโทษจำคุกหรือไม่ ซึ่งมีขั้นตอนดังนี้</p> <p>ภายหลังจากได้รับมอบหมายสำนวนคดีแล้ว พนักงานคุมประพฤติต้องตรวจสอบเอกสารทั้งหมดว่ามีครบถ้วนถูกต้องหรือไม่ หากพบว่าเอกสารไม่ครบถ้วน ให้พนักงานคุมประพฤติดำเนินการแสวงหาและรวบรวมข้อมูลให้ครบถ้วนและวางแผนการสืบเสาะและพินิจ</p> <p>๒.๑.๑ ตรวจสอบ ศึกษา เอกสารประกอบ ดังนี้</p> <p>เมื่อพนักงานคุมประพฤติแสวงหาและรวบรวมเอกสารประกอบสำนวนครบถ้วนแล้วต้องดำเนินการศึกษาเอกสารดังกล่าว ดังนี้</p> <p>๑) การตรวจสอบประวัติการกระทำความผิด กรณีที่รัฐการตรวจสอบประวัติการกระทำความผิดเบื้องต้น หากพบว่าเคยมีประวัติการกระทำความผิด แต่ยังไม่ทราบผลคดีที่ชัดเจน พนักงานคุมประพฤติต้องติดตาม ตรวจสอบ ผลคดีให้ชัดเจนและรวบรวมเป็นหลักฐานไว้ในสำนวนแต่หากตรวจสอบแล้วพบว่าเคยผิดเงื่อนไขการคุมประพฤติหรือผลการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดไม่เป็นที่พอใจหรือเคยหลบหนีจากสถานที่ฟื้นฟูฯ เพื่อให้ให้นำข้อมูลมาวิเคราะห์การเสนอความเห็นในรายงานโดยจะต้องแนบหลักฐานประวัติการกระทำความผิดไปพร้อมกับรายงาน</p> <p>๒) พนักงานคุมประพฤติต้องศึกษาข้อมูล ผู้ถูกสืบเสาะและพินิจที่เป็นนักโทษเด็ดขาดตามแบบบันทึกข้อมูลนักโทษเด็ดขาดก่อนปล่อยคุมประพฤติ (แบบ ส.๑ - ๔๖) ตอนที่ ๑ เพื่อตั้งข้อสังเกตในประเด็นที่ยังไม่ชัดเจนเกี่ยวกับตัวผู้ถูกสืบเสาะและพินิจที่เป็นนักโทษเด็ดขาด โดยนำประเด็นดังกล่าวไปใช้เป็นข้อมูลสอบปากคำผู้อุปการะแบบบันทึกข้อมูลนักโทษเด็ดขาดก่อนปล่อยคุมประพฤติ (แบบ ส.๑ - ๔๖) ตอนที่ ๑ ประกอบด้วย</p> <ol style="list-style-type: none"> (๑) ข้อมูลคดี (๒) ข้อมูลเกี่ยวกับผู้เสียหายคดีนี้และหรือคู่คดี (๓) ประวัติภูมิหลัง (๔) ประวัติการกระทำความผิด (๕) การอบรมในเรือนจำ (๖) การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมและการพัฒนาพฤตินิสัย (๗) ข้อมูลเบื้องต้นของผู้อุปการะ <p>๓) การรวบรวมข้อมูลของผู้ถูกสืบเสาะและพินิจที่เป็นนักโทษเด็ดขาดจากแหล่งอื่น กรณีที่จำเป็น เช่น คดีสะเทือนขวัญ คดีที่เป็นที่สนใจของประชาชน ควรตรวจสอบข้อมูลจากสื่อต่าง ๆ คำพิพากษาเมื่อคดีถึงที่สุด เพื่อนำมาวิเคราะห์เกี่ยวกับพฤติกรรมแห่งคดี มูลเหตุจูงใจ ผลกระทบต่อสังคม ความสำนึกผิด ความเสี่ยงที่จะกระทำความผิดซ้ำประกอบกับสัดส่วนที่ได้รับการลงโทษแล้ว</p>

๒. การแสวงหาและรวบรวมข้อเท็จจริง

ขั้นตอน	วิธีดำเนินการ
	<p>๒.๑.๒ การวางแผนดำเนินการ</p> <p>พนักงานคุมประพฤติต้องวางแผนการสืบเสาะและพินิจ เพื่อบริหารจัดการคดีให้เป็นไปตามขั้นตอนภายในกรอบระยะเวลาที่กำหนดและสอดคล้องกับปริมาณคดีที่ได้รับมอบหมาย โดยกำหนดกรอบระยะเวลาในการดำเนินงานแต่ละขั้นตอนให้ชัดเจน ดังนี้</p> <p>๑) การนัดหมายผู้อุทธรณ์ ควรวางแผนดำเนินการโดยเร็วภายใน ๗ วันทำการ นับตั้งแต่วันที่พนักงานคุมประพฤติได้รับคดีและกำหนดวันสอบปากคำและบันทึกข้อมูลโดยเร็ว</p> <p>ทั้งนี้ ในการดำเนินการนัดหมาย พนักงานคุมประพฤติต้องออกหนังสือเรียกพยานบุคคล (คป.๖) เพื่อนัดหมายผู้อุทธรณ์ไปให้ถ้อยคำเกี่ยวกับความยินยอมรับอุทธรณ์ ผู้ถูกสืบเสาะและพินิจที่เป็นนักโทษเด็ดขาดที่สำนักงานคุมประพฤติฯ หรือศูนย์ประสานงานอาสาสมัครคุมประพฤติกู้ได้ แต่หากผู้อุทธรณ์ไม่มาพบพนักงานคุมประพฤติสามารถโทรศัพท์นัดหมายผู้อุทธรณ์ได้ โดยให้บันทึกการติดต่อนัดหมายไว้ในสำนวนคดี ทั้งที่สามารถติดต่อได้และไม่สามารถติดต่อได้</p> <p>๒) ในกรณีที่มีผู้เสียหาย การนัดหมายการสอบปากคำผู้เสียหาย ตามแบบบันทึกข้อมูลนักโทษเด็ดขาดก่อนปล่อยคุมประพฤติ (แบบ ส.๑ - ๔๖) ตอนที่ ๑ ควรวางแผนดำเนินการโดยเร็วภายใน ๗ วันทำการ นับตั้งแต่วันที่พนักงานคุมประพฤติได้รับคดี และกำหนดวันสอบปากคำและบันทึกข้อมูลโดยเร็วควรกำหนดวันสอบปากคำผู้เสียหายภายหลังจากสอบปากคำผู้อุทธรณ์แล้ว</p> <p>กรณีที่ผู้ถูกสืบเสาะและพินิจที่เป็นนักโทษเด็ดขาดจะกลับไปพักอาศัยในท้องที่เดียวกับผู้เสียหายให้พนักงานคุมประพฤติติดตามสอบปากคำของผู้เสียหายทุกราย สำหรับกรณีความผิดอาญาสำคัญ ๕ สถานความผิดแม้ผู้ถูกสืบเสาะและพินิจที่เป็นนักโทษเด็ดขาดจะไม่กลับไปพักอาศัยในท้องที่เดียวกันกับผู้เสียหายพนักงานคุมประเวดียังคงต้องติดตามสอบถามความเห็นของผู้เสียหายหรือบุคคลในครอบครัวหรือผู้ได้รับผลกระทบทุกราย โดยพนักงานคุมประพฤติสามารถส่งประเด็นให้สำนักงานคุมประพฤติ ซึ่งผู้เสียหายพักอาศัยอยู่ดำเนินการสอบปากคำแทน</p> <p>กรณีที่ไม่มีข้อมูลผู้เสียหายตามแบบบันทึกข้อมูลนักโทษเด็ดขาดก่อนปล่อยคุมประพฤติ (แบบ ส.๑ - ๔๖) ให้พนักงานคุมประพฤติสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับที่อยู่/หมายเลขโทรศัพท์ของผู้เสียหายหรือผู้ที่ได้รับผลกระทบ จากเรือนจำ/ทัณฑสถานซึ่งขอความร่วมมือหรือผู้อุทธรณ์หรืออาจใช้วิธีการอื่น เช่น ขอความร่วมมือคัดถ่ายชื่อตัว - ชื่อสกุล ที่อยู่และหมายเลขโทรศัพท์ของผู้เสียหายหรือผู้ที่ได้รับผลกระทบจากพนักงานสอบสวน/พนักงานอัยการ/ศาลเท่าที่สามารถตรวจสอบได้แล้วให้พนักงานคุมประพฤติรีบนัดหมายผู้เสียหายโดยออกหนังสือเรียกพยานบุคคล (คป. ๖) หรือโทรศัพท์นัดหมายในทันทีที่สามารถทำได้ หากพนักงานคุมประพฤติใช้วิธีโทรศัพท์นัดหมายให้บันทึกการติดต่อนัดหมายใส่ไว้เป็นหลักฐานในสำนวนคดีด้วย แต่หากผู้เสียหายหรือผู้ได้รับผลกระทบไม่ไปพบพนักงานคุมประพฤติตามที่ได้นัดหมายให้ดำเนินการติดตามสอบถามความเห็นผู้เสียหายในพื้นที่หากดำเนินการแล้วไม่ปรากฏข้อมูลเกี่ยวกับผู้เสียหายและไม่สามารถติดต่อผู้เสียหายได้ ให้บันทึกรายละเอียดการดำเนินการเก็บเป็นหลักฐาน</p> <p>๓) การแสวงหาข้อเท็จจริงเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมและการสอบปากคำพยานเพื่อนบ้าน และหรือผู้นำชุมชน ควรกำหนดวันภายหลังจากสอบปากคำผู้อุทธรณ์แล้ว</p> <p>๔) นำข้อมูลที่ได้อจากการแสวงหาข้อเท็จจริงทั้งหมด มาวิเคราะห์เพื่อจัดทำรายงาน</p> <p>๕) การจัดทำรายงานพนักงานคุมประพฤติต้องวางแผนการส่งรายงานล่วงหน้าไม่น้อยกว่า ๕ วันทำการก่อนครบระยะเวลาตามกฎหมายหรือระยะเวลาในกรณีที่มิ</p> <p>เหตุพิเศษตามนโยบาย</p>

๒. การแสวงหาและรวบรวมข้อเท็จจริง

ขั้นตอน	วิธีดำเนินการ
<p>๒.๒ การบันทึกถ้อยคำและรวบรวมพยานหลักฐาน</p>	<p>หมายเหตุ ในกรณีที่เป็นคดีสำคัญคดีที่มีผลกระทบต่อประชาชน กรณีความผิดคดีอาญาสำคัญ ๕ สถานความผิดที่มีเสียหาย คือ ฆ่าพยายามฆ่า ปล้นทรัพย์ พรากรผู้เยาว์ ช่มชู้กระทำความชำเรา หรือคดีที่อยู่ในความสนใจของสังคม ที่มีผู้เสียหาย คดีที่มีพฤติการณ์รุนแรง ควรจัดให้มีการประชุมปรึกษาคดีร่วมกันระหว่างพนักงานคุมประพฤติ เจ้าของสำนวนและพนักงานคุมประพฤติ ผู้มีประสบการณ์ เพื่อวางแผนและดำเนินการให้มีความรอบคอบและรัดกุม ในการเขียนรายงานสืบเสาะและพินิจเสนอต่อคณะอนุกรรมการฯ</p> <p>พนักงานคุมประพฤติต้องดำเนินการแสวงหาและรวบรวมข้อเท็จจริงเกี่ยวกับประวัติและภูมิหลังของผู้ถูกสืบเสาะและพินิจที่เป็นนักโทษเด็ดขาด ความพร้อมยอมรับของผู้ประกอบการ ความน่าเชื่อถือและความเหมาะสมของผู้ประกอบการในการควบคุมดูแลนักโทษเด็ดขาดให้ปฏิบัติตามเงื่อนไขจนกว่าจะพ้นโทษ รวมถึงความเห็นของบุคคลอื่นที่เกี่ยวข้อง เช่น ผู้เสียหายหรือฝ่ายผู้เสียหาย ผู้ที่ได้รับผลกระทบ ผู้นำชุมชน/เพื่อนบ้าน ตลอดจนความเหมาะสมในการใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัว (EM) ระหว่างการพักการลงโทษ/ลดวันต้องโทษจำคุกโดยคำนึงถึงความปลอดภัยของสังคม ดังนั้น การบันทึกถ้อยคำผู้ประกอบการ ผู้เสียหายหรือฝ่ายผู้เสียหาย ผู้ที่ได้รับผลกระทบ ผู้นำชุมชน/เพื่อนบ้าน จึงมีความสำคัญและจำเป็นต่อกรอวิเคราะห์ ข้อมูลและประเมินว่าผู้ถูกสืบเสาะและพินิจที่เป็นนักโทษเด็ดขาดสมควรได้รับการพักการลงโทษ/ลดวันต้องโทษจำคุกหรือไม่ การบันทึกถ้อยคำให้พนักงานคุมประพฤติดำเนินการ ดังนี้</p> <p>๒.๒.๑ การสอบปากคำผู้ประกอบการ</p> <p>พนักงานคุมประพฤติต้องแสวงหาข้อเท็จจริงเกี่ยวกับผู้ประกอบการให้ได้ข้อมูลที่ชัดเจนว่าผู้ประกอบการเป็นผู้มีความพร้อมยอมรับการอุปการะผู้ถูกสืบเสาะและพินิจที่เป็นนักโทษเด็ดขาดที่ได้รับการลงโทษหรือลดวันต้องโทษจำคุกด้วยความสมัครใจ และผู้ประกอบการเป็นบุคคลที่มีความประพฤติเหมาะสม รวมทั้งมีความสามารถในการให้คำแนะนำ ตักเตือนมิให้กระทำความผิดซ้ำ และช่วยเหลือผู้ถูกสืบเสาะและพินิจที่เป็นนักโทษเด็ดขาดให้ดำเนินชีวิตได้อย่างปกติสุข การสอบปากคำผู้ประกอบการมี ๒ กรณี ดังนี้</p> <p>๑) กรณีที่ผู้ประกอบการมาพบ</p> <p>ก่อนที่ จะดำเนินการสอบปากคำผู้ประกอบการให้พนักงานคุมประพฤติตรวจสอบตัวบุคคลของผู้ประกอบการจากบัตรประจำตัวประชาชน โดยใช้เครื่องอ่านข้อมูลจากบัตรประจำตัวประชาชน ไม่ต้องสิ่งพิมพ์ (ตามนโยบาย zero copy) และให้บันทึกข้อมูลดังกล่าวเป็นไฟล์สกุล (pdf) จากนั้นแจ้งให้ผู้ประกอบการทราบถึงวัตถุประสงค์ของการสืบเสาะและพินิจ ผู้ถูกสืบเสาะและพินิจที่เป็นนักโทษเด็ดขาดก่อนปล่อยคุมประพฤติ เงื่อนไขการคุมความประพฤติที่ผู้ถูกสืบเสาะและพินิจที่เป็นนักโทษเด็ดขาดจะต้องปฏิบัติเมื่อได้รับการปล่อยตัวพักการลงโทษ/ลดวันต้องโทษจำคุก โดยมีเงื่อนไขการคุมความประพฤติ การสงเคราะห์และติดตามผลการคุมความประพฤติแล้วจึงสอบปากคำและบันทึกถ้อยคำของผู้ประกอบการลงในแบบบันทึกข้อมูลนักโทษเด็ดขาดก่อนปล่อยคุมประพฤติ (แบบ ส.๑-๔๖) ตอนที่ ๒ โดยสอบปากคำให้ข้อเท็จจริงดังต่อไปนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - กรณีที่ผู้ประกอบการไม่รับอุปการะพนักงานคุมประพฤติต้องสอบถามเหตุผลการไม่รับอุปการะ - กรณีที่ผู้ประกอบการรับอุปการะพนักงานคุมประพฤติต้องสอบถามข้อมูลทั่วไปของอุปการะข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ประกอบการ เช่น นิสัยความประพฤติการประกอบอาชีพ ฐานะทางเศรษฐกิจ ประวัติการกระทำความผิดที่พักอาศัย สภาพแวดล้อม ลักษณะบ้าน รวมทั้งสอบถามเพิ่มเติมเกี่ยวกับลักษณะที่พักอาศัย แผนที่บ้านตามที่อยู่ของผู้ถูกสืบเสาะและพินิจที่เป็นนักโทษเด็ดขาดว่าทำแบบบันทึกข้อมูลนักโทษเด็ดขาดก่อนปล่อย ตลอดจนข้อมูลด้านอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง นอกจากนี้ยังต้องสอบถามเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างผู้ประกอบการ

๒. การแสวงหาและรวบรวมข้อเท็จจริง

ขั้นตอน	วิธีดำเนินการ
	<p>กับผู้ถูกสืบเสาะและพินิจที่เป็นนักโทษเด็ดขาดโดยละเอียดตลอดจนศักยภาพของผู้ประกอบการในการดูแล และมีแผนการประกอบอาชีพให้กับผู้ถูกสืบเสาะและพินิจที่เป็นนักโทษเด็ดขาด และดูแลผู้ถูกสืบเสาะและพินิจที่เป็นนักโทษเด็ดขาดได้อย่างชัดเจน โดยคำนึงถึงความปลอดภัยของสังคมและรับรองว่าจะดูแล ตักเตือนให้ผู้ถูกสืบเสาะและพินิจที่เป็นนักโทษเด็ดขาดปฏิบัติตามเงื่อนไขการคุมความประพฤติเพื่อกลับตนเป็นคนดีเมื่อพบว่าผิดเงื่อนไขหรือประพฤติไม่เหมาะสม ผู้ประกอบการต้องรายงานให้สำนักงานคุมประพฤติทราบ</p> <p>ในกรณีที่มีเหตุสงสัยเกี่ยวกับการประกอบอาชีพของผู้ประกอบการ พนักงานคุมประพฤติอาจเรียกเอกสารเพิ่มเติมประกอบการพิจารณาความน่าเชื่อถือและความเหมาะสมได้</p> <p>กรณีผู้ประกอบการไม่มีความเกี่ยวข้องกับผู้ถูกสืบเสาะและพินิจที่เป็นนักโทษเด็ดขาด เช่น เป็นญาติของนักโทษเด็ดขาดรายอื่น หรือเป็นเพื่อน เป็นต้น พนักงานคุมประพฤติต้องสอบถามให้ได้รายละเอียดเกี่ยวกับความสัมพันธ์และเหตุผลในการรับเป็นผู้ประกอบการ ผู้ถูกสืบเสาะและพินิจที่เป็นนักโทษเด็ดขาด รวมทั้งสอบถามเหตุผลที่ไม่มีผู้ประกอบการหรือบุคคลในครอบครัวหรือผู้ใกล้ชิดผู้ถูกสืบเสาะและพินิจที่เป็นนักโทษเด็ดขาดไม่รับเป็นผู้ประกอบการ โดยบันทึกไว้ในแบบ ส๑ - ๔๖ ตอนที่ ๒ เพื่อเป็นข้อมูลในการวิเคราะห์ว่าจะสามารถดูแลผู้ถูกสืบเสาะและพินิจที่เป็นนักโทษเด็ดขาดได้หรือไม่ ตลอดจนความสามารถในการดูแลผู้ถูกสืบเสาะและพินิจที่เป็นนักโทษเด็ดขาดไม่ให้เกิดกลับไปกระทำผิดซ้ำ</p> <p>ข้อสังเกต หากพบว่าบิดาหรือมารดาผู้ถูกสืบเสาะและพินิจที่เป็นนักโทษเด็ดขาดยังมีชีวิตอยู่ แต่ผู้ถูกสืบเสาะและพินิจที่เป็นนักโทษเด็ดขาดไม่ได้แจ้งความประสงค์ให้เป็นผู้ประกอบการ พนักงานคุมประพฤติต้องสอบถามถึงความสัมพันธ์ของผู้ถูกสืบเสาะและพินิจที่เป็นนักโทษเด็ดขาดกับผู้ประกอบการและเหตุผลที่บิดา/มารดาไม่ได้เป็นผู้ประกอบการ</p> <p>กรณี องค์กร มูลนิธิ สถานประกอบการ นายจ้าง องค์กรสาธารณประโยชน์ รับเป็นผู้ประกอบการผู้ถูกสืบเสาะและพินิจที่เป็นนักโทษเด็ดขาด ต้องมีคุณสมบัติในการจัดตั้ง ถูกต้องตามกฎหมายว่าด้วยกรณีนั้นๆ มีบุคลากร/เจ้าหน้าที่รับผิดชอบดูแลที่ชัดเจน และมีหนังสือรับรองว่าจะให้การช่วยเหลือดูแลระหว่างคุมประพฤติหรือตามที่พนักงานคุมประพฤติเห็นสมควรกำหนด</p> <p>กรณีผู้ถูกสืบเสาะและพินิจที่เป็นนักโทษเด็ดขาดเป็นผู้ป่วยจิตเวช พนักงานคุมประพฤติต้องสอบถามผู้ประกอบการถึงความพร้อมและศักยภาพของผู้ประกอบการในการดูแลผู้ถูกสืบเสาะและพินิจที่เป็นนักโทษเด็ดขาดให้ปฏิบัติตามเงื่อนไข</p> <p>การใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัว (EM) ให้พนักงานคุมประพฤติสอบถามความพร้อมของสัญญาณดาวเทียม (GPS) เครือข่ายโทรศัพท์มือถือ พร้อมทั้งความสามารถในการดูแลให้ผู้ถูกสืบเสาะและพินิจที่เป็นนักโทษเด็ดขาดใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัว (EM) ตามเงื่อนไขการคุมประพฤติ อีกทั้งยังต้องสอบถามเกี่ยวกับสุขภาพของผู้ถูกสืบเสาะและพินิจที่เป็นนักโทษเด็ดขาดว่าเป็นอุปสรรคต่อการใช้งานอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัว (EM) หรือไม่</p> <p>หลังจากสอบถามผู้ประกอบการแล้ว พนักงานคุมประพฤติต้องให้ผู้ประกอบการอ่านทบทวนและลงลายมือชื่อรับรองถ้อยคำต่อหน้าพนักงานคุมประพฤติ</p>

๒. การแสวงหาและรวบรวมข้อเท็จจริง

ขั้นตอน	วิธีดำเนินการ
	<p>ข้อสังเกต พนักงานคุมประพฤติต้องแจ้งให้ผู้อุปการะหรือญาติทราบว่าการดำเนินการของพนักงานคุมประพฤติทุกขั้นตอนไม่มีค่าใช้จ่ายหรือค่าธรรมเนียมแต่อย่างใดและอำนาจในการพิจารณาปล่อยคุมประพฤติเป็นอำนาจของคณะอนุกรรมการเพื่อพิจารณาวินิจฉัยการพักการลงโทษหรือลดวันต้องโทษจำคุก กรมราชทัณฑ์ และไม่ควรแจ้งกำหนดวันปล่อยคุมประพฤติตามที่ปรากฏในเอกสาร (แบบ ส๑ - ๔๖) เพราะอาจทำให้ผู้อุปการะหรือญาติเข้าใจผิด</p> <p>๒) กรณีที่ผู้อุปการะไม่มาพบ</p> <p>เมื่อพนักงานคุมประพฤติออกหมายเรียกพยานบุคคล (ค.ป.๖) ให้ผู้อุปการะมาพบแล้ว แต่ผู้อุปการะไม่มาพบ ให้พนักงานคุมประพฤติดำเนินการ ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. ตรวจสอบหมายเลขโทรศัพท์ของผู้อุปการะและโทรศัพท์ติดตามและนัดหมายผู้อุปการะมาพบแล้วดำเนินการสอบปากคำและบันทึกถ้อยคำลงในแบบบันทึกข้อมูลนักโทษเด็ดขาดก่อนปล่อยคุมประพฤติ (แบบ ส.๑ - ๔๖) ตอนที่ ๒ ๒. กรณีไม่มีหมายเลขโทรศัพท์หรือมีหมายเลขโทรศัพท์แต่ไม่สามารถติดต่อได้ ให้พนักงานคุมประพฤติออกติดตามยังที่พักอาศัยของผู้อุปการะตามแผนที่ปรากฏในแบบบันทึกข้อมูลนักโทษเด็ดขาด (ส๑ - ๔๖) อย่างไรก็ตามหากแผนที่ไม่ชัดเจนหรือไม่ปรากฏแผนที่ในแบบบันทึกข้อมูลนักโทษเด็ดขาดก่อนปล่อยคุมประพฤติ (แบบ ส.๑ - ๔๖) ให้พนักงานคุมประพฤติประสานไปยังผู้นำชุมชน แต่หากไม่สามารถประสานผู้นำชุมชนได้ให้รายงานข้อขัดข้องไปยังเรือนจำ/ทัณฑสถานที่ขอความร่วมมือเพื่อดำเนินการต่อไป <p>หากพบผู้อุปการะให้สอบปากคำและบันทึกถ้อยคำลงในแบบบันทึกข้อมูลนักโทษเด็ดขาดก่อนปล่อยคุมประพฤติ (แบบ ส.๑ - ๔๖) ตอนที่ ๒ หากไม่พบผู้อุปการะให้บันทึกลงในแบบสืบเสาะ</p> <p>พนักงานคุมประพฤติอาจออกหนังสือเรียกพยานบุคคล (ค.ป.๖) ผากไว้กับบุคคลที่พักอาศัยอยู่ในบ้านพักของผู้อุปการะ กรณีไม่พบผู้ใดอยู่ในบ้านพักอาจฝากไว้กับผู้นำชุมชนหรือเพื่อนบ้าน เพื่อนัดหมายผู้อุปการะไปให้ถ้อยคำต่อพนักงานคุมประพฤติ</p> <p>กรณีผู้อุปการะซึ่งผู้ถูกสืบเสาะและพินิจที่เป็นนักโทษเด็ดขาดแจ้งไว้ไม่สามารถรับอุปการะได้ เนื่องจากมีเหตุจำเป็น เช่น เจ็บป่วย ถึงแก่กรรม แต่มีบุคคลในครอบครัวหรือบุคคลใกล้ชิดที่มีความยินดี รับอุปการะนักโทษเด็ดขาด ให้พนักงานคุมประพฤติแจ้งผู้อุปการะใหม่ติดต่อนักโทษเด็ดขาดเพื่อแจ้งเรือนจำ/ทัณฑสถาน โดยไม่ต้องสอบปากคำผู้อุปการะใหม่ และมีหนังสือรายงานข้อเท็จจริงให้เรือนจำ/ทัณฑสถานทราบหรือกรณีผู้อุปการะไม่ได้พักอาศัยอยู่ในพื้นที่ตามที่แจ้งไว้ หรือย้ายที่พักอาศัยไปอยู่นอกเขตพื้นที่ความรับผิดชอบของสำนักงานคุมประเวตินั้น ให้พนักงานคุมประเวติมีหนังสือรายงานข้อเท็จจริงให้เรือนจำ/ทัณฑสถานทราบ</p> <p>๒.๒.๒ การสอบปากคำผู้เสียหาย/ฝ่ายผู้เสียหาย/ผู้ที่ได้รับผลกระทบ</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑) กรณีที่ผู้เสียหาย/ฝ่ายผู้เสียหายมาพบ <p>ให้พนักงานคุมประพฤติตรวจสอบว่าผู้เสียหายเป็นบุคคลคนเดียวกันกับผู้เสียหายในคดีที่สืบเสาะและพินิจหรือไม่ โดยใช้เครื่องอ่านข้อมูลจากบัตรประจำตัวประชาชน โดยไม่ต้องส่งพิมพ์(ตามนโยบาย zero copy) จากนั้นพนักงานคุมประพฤติต้องอธิบายวัตถุประสงค์ของการสืบเสาะและพินิจรวมถึงเหตุผลความจำเป็นในการสอบถามผู้เสียหาย เพื่อให้ผู้เสียหายเข้าใจและยินยอมให้ถ้อยคำต่อพนักงานคุมประพฤติ</p> <p>ในการสอบถามผู้เสียหาย ให้พนักงานคุมประเวติสอบถามผู้เสียหายเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างผู้ถูกสืบเสาะและพินิจที่เป็นนักโทษเด็ดขาดกับผู้เสียหาย ความรู้สึกผลกระทบ และความเห็นของผู้เสียหาย/ผู้ที่ได้รับผลกระทบเกี่ยวกับการปล่อยตัว</p>

๒. การแสวงหาและรวบรวมข้อเท็จจริง

ขั้นตอน	วิธีดำเนินการ
	<p>ผู้ถูกสืบเสาะและพินิจที่เป็นนักโทษเด็ดขาดก่อนครบกำหนดโทษตามคำพิพากษา โดยมีเงื่อนไขการคุมความประพฤติ นอกจากนี้ พนักงานคุมประพฤติควรแสวงหาข้อเท็จจริงเพิ่มเติมเกี่ยวกับการเยียวยา การชดใช้ค่าเสียหายตลอดจนเอกสารเพิ่มเติมเกี่ยวกับการชดใช้ค่าเสียหาย (ถ้ามี) เพื่อประกอบการรายงาน คณะอนุกรรมการเพื่อพิจารณาวินิจฉัยการพักการลงโทษหรือลดวันต้องโทษจำคุก</p> <p>แต่หากผู้เสียหายไม่ยินยอมให้อภัยค่า ให้พนักงานคุมประพฤติสอบถามถึงเหตุผลของผู้เสียหายเพื่อนำมาเป็นข้อมูลในการวิเคราะห์จัดทำรายงานสืบเสาะและพินิจ</p> <p>กรณีผู้เสียหายที่เป็นนิติบุคคลให้พนักงานคุมประพฤติสอบถามผู้มีอำนาจทำการแทนนิติบุคคลหรือผู้รับมอบอำนาจ โดยสอบถามเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างผู้ถูกสืบเสาะและพินิจที่เป็นนักโทษเด็ดขาดกับผู้เสียหาย ความรู้สึกผลกระทบ และความเห็นของผู้เสียหายเกี่ยวกับการปล่อยตัวผู้ถูกสืบเสาะและพินิจที่เป็นนักโทษเด็ดขาดก่อนครบกำหนดโทษตามคำพิพากษา โดยมีเงื่อนไขการคุมความประพฤติ นอกจากนี้ พนักงานคุมประพฤติควรแสวงหาข้อเท็จจริงเพิ่มเติมเกี่ยวกับการเยียวยา การชดใช้ค่าเสียหายตลอดจนเอกสารเพิ่มเติมเกี่ยวกับการชดใช้ค่าเสียหาย (ถ้ามี) เพื่อประกอบการรายงาน คณะอนุกรรมการเพื่อพิจารณาวินิจฉัยการพักการลงโทษหรือลดวันต้องโทษจำคุก</p> <p>กรณีตรวจสอบพบว่าปัจจุบันผู้เสียหายได้ถึงแก่ความตายแล้ว ให้สอบถามจากบุคคลที่ได้รับผลกระทบ เช่นบิดามารดา บุตร คู่สมรส เป็นต้น แต่หากไม่สามารถติดตามสอบถามความเห็นบุคคลดังกล่าวได้ ให้พนักงานคุมประพฤติบันทึกเหตุขัดข้องในการติดตามเพื่อรายงานต่อคณะอนุกรรมการฯ</p> <p>ข้อพึงระวัง การสอบถ้อยคำผู้เสียหาย พนักงานคุมประพฤติต้องดำเนินการด้วยความรอบคอบและระมัดระวังในการสื่อสารกับผู้เสียหาย โดยเฉพาะคดีเกี่ยวกับเพศพนักงานคุมประพฤติต้องสื่อสารให้ผู้เสียหายเข้าใจถึงการปฏิบัติงานของพนักงานคุมประพฤติ ทั้งนี้ เพื่อป้องกันผู้เสียหายร้องเรียนเกี่ยวกับการละเมิดสิทธิ และคำนึงถึงผลกระทบต่อความรู้สึกของผู้เสียหายตลอดจนความสัมพันธ์ในครอบครัวของผู้เสียหายในปัจจุบัน อย่างไรก็ตามหากผู้เสียหายไม่ประสงค์ให้อภัยค่า ให้พนักงานคุมประพฤติบันทึกไว้เป็นหลักฐาน การเรียกผู้เสียหายควรติดต่อทางโทรศัพท์ (ถ้ามี) เพื่อชี้แจงให้ผู้เสียหายเข้าใจก่อน</p> <p>๒) กรณีที่ผู้เสียหายหรือฝ่ายผู้เสียหายไม่มาพบ</p> <p>เมื่อพนักงานคุมประพฤติออกหมายเรียกพยานบุคคล (ค.ป.๖) ให้ผู้เสียหายหรือฝ่ายผู้เสียหายมาพบแล้ว แต่ผู้เสียหายหรือฝ่ายผู้เสียหายไม่มาพบ ให้พนักงานคุมประพฤติดำเนินการ ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. ตรวจสอบหมายเลขโทรศัพท์ของผู้เสียหายและโทรศัพท์ติดตามและนัดหมายผู้เสียหายมาพบแล้วดำเนินการสอบปากคำและบันทึกถ้อยคำลงในแบบบันทึกข้อมูลนักโทษเด็ดขาดก่อนปล่อยคุมประพฤติ (แบบ ส.๑ - ๔๖) ตอนที่ ๒ ๒. กรณีไม่มีหมายเลขโทรศัพท์หรือมีหมายเลขโทรศัพท์แต่ไม่สามารถติดต่อได้ให้พนักงานคุมประพฤติบันทึกปัญหาข้อขัดข้องโดยละเอียดเพื่อเป็นข้อมูลเสนอรายงานปัญหาข้อขัดข้องต่อคณะอนุกรรมการ ฯ <p>กรณีที่ผู้เสียหายหรือฝ่ายผู้เสียหายมีที่พักอาศัยอยู่นอกเขตความรับผิดชอบของสำนักงานคุมประพฤติให้พนักงานคุมประพฤติส่งประเด็นขอความร่วมมือไปยังสำนักงานคุมประพฤติที่อยู่ในเขตพื้นที่ของผู้เสียหายดำเนินการสอบถามความเห็นของผู้เสียหายแทน</p>

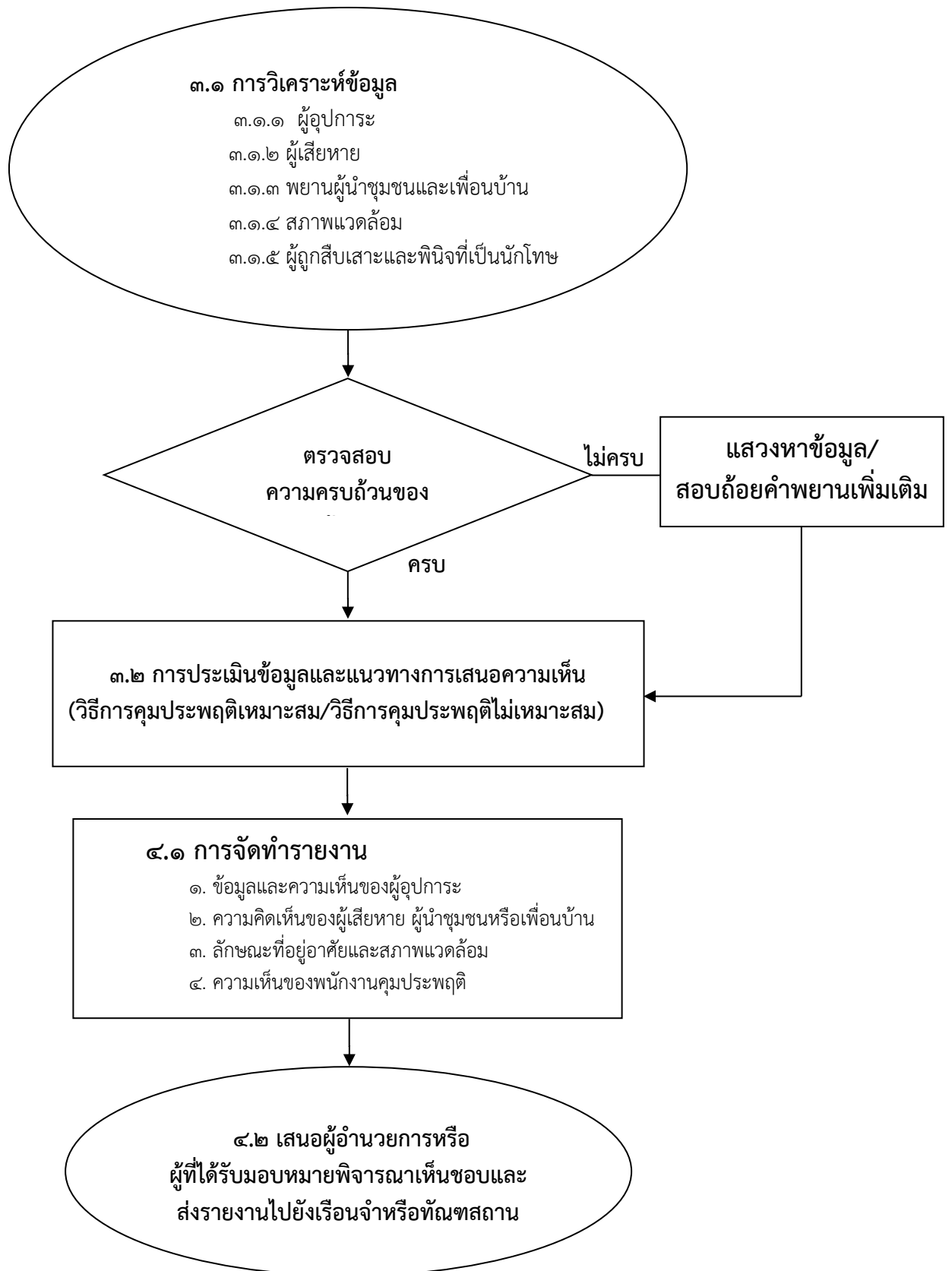
๒. การแสวงหาและรวบรวมข้อเท็จจริง

ขั้นตอน	วิธีดำเนินการ
<p>๒.๓ แสวงหาข้อเท็จจริงเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมและบันทึกถ้อยคำเพื่อนบ้านและหรือผู้นำชุมชน</p>	<p>หลังจากพนักงานคุมประพฤติสอบปากคำผู้อุปการะและผู้เสียหายแล้วพนักงานคุมประพฤติต้องออกสืบเสาะบ้านสภาพแวดล้อมที่พักอาศัยของผู้อุปการะซึ่งผู้ถูกสืบเสาะและพินิจที่เป็นนักโทษเด็ดขาดจะต้องไปพักอาศัยภายหลังได้รับการปล่อยพักการลงโทษ/ลดวันต้องโทษจำคุก พร้อมทั้งสอบปากคำผู้นำชุมชนหรือเพื่อนบ้าน โดยมีวัตถุประสงค์ในการดำเนินการ ดังนี้</p> <p>๑) การสืบเสาะบ้านและสภาพแวดล้อม</p> <p>ให้พนักงานคุมประพฤติออกไปสืบเสาะบ้านและสภาพแวดล้อมของผู้อุปการะเพื่อให้ได้ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมของผู้อุปการะ ลักษณะบ้าน กรรมสิทธิ์ในบ้านและที่ดินสภาพแวดล้อมที่พักอาศัย ฐานะทางเศรษฐกิจของผู้อุปการะเพื่อนำไปวิเคราะห์ความเหมาะสมของผู้อุปการะในการอุปการะผู้ถูกสืบเสาะและพินิจที่เป็นนักโทษเด็ดขาดรวมทั้งสอบถามความเห็นของผู้นำชุมชนหรือเพื่อนบ้านเพื่อให้ได้ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับผู้อุปการะตามข้อ ๒)</p> <p>ทั้งนี้ ในการดำเนินการสืบเสาะและพินิจพนักงานคุมประพฤติอาจพิจารณา มอบหมายให้อาสาสมัครคุมประพฤติดำเนินการสอบปากคำผู้อุปการะ ผู้นำชุมชน เพื่อนบ้านและบันทึกสภาพบ้านแทนได้</p> <p>๒) การสอบปากคำเพื่อนบ้าน/ ผู้นำชุมชน</p> <p>การสอบปากคำเพื่อนบ้าน/ ผู้นำชุมชนเกี่ยวกับความคิดเห็นต่อการพิจารณาปล่อยตัวพักการลงโทษหรือลดวันต้องโทษจำคุก พนักงานคุมประพฤติต้องอธิบายชี้แจงวัตถุประสงค์ของการสืบเสาะและพินิจนักโทษเด็ดขาดก่อนปล่อยคุมประพฤติ ซึ่งการสอบปากคำเพื่อนบ้าน/ผู้นำชุมชน/พนักงานคุมประพฤติต้องสอบปากคำในประเด็นดังต่อไปนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. ความเห็นเกี่ยวกับการปล่อยตัวนักโทษเด็ดขาดก่อนครบกำหนดโทษ ๒. นิสัยความประพฤตินักโทษเด็ดขาด ๓. ความพร้อมที่จะรับนักโทษเด็ดขาดกลับเข้าสู่ชุมชน และความปลอดภัยของชุมชนเมื่อปล่อยตัวนักโทษเด็ดขาด ๔. ผู้อุปการะเป็นบุคคลที่มีความน่าเชื่อถือและความเหมาะสมในการควบคุมดูแลนักโทษเด็ดขาดให้ปฏิบัติตามเงื่อนไขจนกว่าจะพ้นโทษ ทั้งในด้านความประพฤติ เช่น นิสัยความประพฤติไม่ปรากฏข้อเสียหายร้ายแรง ไม่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดหรือมีพฤติการณ์ยุ่งเกี่ยวกับสิ่งผิดกฎหมายและความสามารถที่จะควบคุมดูแลกล่าวตักเตือน และช่วยเหลือผู้ถูกสืบเสาะและพินิจที่เป็นนักโทษเด็ดขาดมิให้กระทำความผิดซ้ำและให้ดำเนินชีวิตได้อย่างปกติสุข เพื่อประกอบการจัดทำรายงานและความเห็น หากพยาน/ผู้นำชุมชนให้ถ้อยคำว่า บุคคลในครอบครัวของผู้ถูกสืบเสาะและพินิจที่เป็นนักโทษเด็ดขาดและผู้อุปการะเกี่ยวข้องกับยาเสพติดให้โทษ/มีพฤติกรรมเสียหาย ซึ่งอาจมีผลกระทบต่อนักโทษเด็ดขาดได้ โดยระบุให้ชัดเจนว่าบุคคลดังกล่าวมีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับผู้ถูกสืบเสาะและพินิจที่เป็นนักโทษเด็ดขาดและผู้อุปการะอย่างไร ๕. ผู้อุปการะมีการวางแผนในการประกอบอาชีพและการดำเนินชีวิตภายหลังได้รับการปล่อยตัวพักการลงโทษหรือลดวันต้องโทษจำคุก ๖. ผู้อุปการะมีที่อยู่อาศัยเป็นหลักแหล่งแน่นอน และมีสภาพแวดล้อมเหมาะสมต่อการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม

๒. การแสวงหาและรวบรวมข้อเท็จจริง

ขั้นตอน	วิธีดำเนินการ
	<p>๗. กรณีผู้ถูกสืบเสาะและพินิจที่เป็นนักโทษเด็ดขาดเป็นผู้ป่วยจิตเวช ให้พนักงานคุมประพฤติสอบถามอาการป่วยทางจิตเวชก่อนผู้ถูกสืบเสาะและพินิจที่เป็นนักโทษเด็ดขาดต้องโทษจำคุกผู้ดูแลนักโทษ ซึ่งอาจจะเป็นผู้อุปการะหรือผู้อื่น รวมทั้งสอบถามความสัมพันธ์ความเกี่ยวพันทางสายโลหิตระหว่างนักโทษและความสัมพันธ์ความเกี่ยวพันทางสายโลหิตผู้อุปการะเป็นญาติใกล้ชิดหรือไม่ มีความสามารถดูแลผู้ถูกสืบเสาะและพินิจที่เป็นนักโทษเด็ดขาด และรับผิดชอบนำผู้ถูกสืบเสาะและพินิจที่เป็นนักโทษเด็ดขาดไปรายงานตัวกับพนักงานคุมประพฤติรวมถึงสามารถกำกับดูแลให้เข้ารับการรักษาทันทีอย่างต่อเนื่องได้</p> <p>๘. ในคดีที่มีผู้เสียหาย ให้สอบถามความสัมพันธ์ระหว่างฝ่ายผู้เสียหายกับฝ่ายผู้ถูกสืบเสาะและพินิจที่เป็นนักโทษเด็ดขาดภายหลังจากเกิดเหตุคดีนี้ ว่ายังมี ความขัดแย้งหรือโกรธเคืองกันอีกหรือไม่</p> <p>กรณีที่เพื่อนบ้านให้ถ้อยคำเป็นผลร้ายกับผู้ถูกสืบเสาะและพินิจที่เป็นนักโทษเด็ดขาดให้พนักงานคุมประพฤติสอบถามเพื่อนบ้านรายอื่นเพิ่มเติม จนกว่าได้ข้อยุติว่าผู้ถูกสืบเสาะและพินิจที่เป็นนักโทษเด็ดขาดสมควรได้รับการปล่อยพักการลงโทษ/ลดวันต้องโทษจำคุกหรือไม่</p>

แผนภูมิที่ ๔ แสดงขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูลและประเมินและขั้นตอนการจัดทำรายงาน

๓. การวิเคราะห์ข้อมูลและประเมิน

ขั้นตอน	วิธีดำเนินการ
<p>๓.๑ การวิเคราะห์ข้อมูล</p>	<p>เมื่อพนักงานคุมประพฤติดำเนินการแสวงหาและรวบรวมข้อเท็จจริงเรียบร้อยแล้ว พนักงานคุมประพฤติต้องประมวลข้อเท็จจริงต่าง ๆ ที่ได้จากการสอบปากคำและบันทึกข้อมูล และพยานหลักฐานเกี่ยวกับผู้ถูกระงับหรือฝ่ายผู้เสียหาย ผู้ที่ได้รับผลกระทบ ผู้นำชุมชนและเพื่อนบ้าน รวมทั้งสภาพแวดล้อมที่พกอาศัยของผู้ถูกระงับ ประกอบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับผู้ถูกระงับและพินิจที่เป็นนักโทษเด็ดขาดนำมาวิเคราะห์ และประเมินว่าผู้ถูกระงับและพินิจที่เป็นนักโทษเด็ดขาดสมควรได้รับการคุมประพฤติหรือไม่ โดยวิเคราะห์จากข้อเท็จจริง ดังนี้</p> <p>๓.๑.๑ ผู้ถูกระงับ</p> <p>๑) กรณีที่ผู้ถูกระงับสามารถดูแลได้ ต้องเป็นผู้มีความพร้อมยอมรับการถูกระงับผู้ถูกระงับและพินิจที่เป็นนักโทษเด็ดขาดที่ได้รับการพักการลงโทษหรือลดวันต้องโทษจำคุกด้วยความสมัครใจ และเป็นบุคคลที่มีความน่าเชื่อถือและความเหมาะสมในการควบคุมดูแลผู้ถูกระงับและพินิจที่เป็นนักโทษเด็ดขาดให้ปฏิบัติตามเงื่อนไข จนกว่าจะพ้นโทษ ให้คำนึงถึงศักยภาพของผู้ถูกระงับโดยพิจารณาจากข้อเท็จจริงดังต่อไปนี้</p> <p>๑. พิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างผู้ถูกระงับกับผู้ถูกระงับและพินิจที่เป็นนักโทษเด็ดขาด มีความเกี่ยวข้องหรือมีความเกี่ยวพันทางสายโลหิต มีความรักใคร่ห่วงใย มีความปรารถนาดีที่จะยินดีที่จะดูแล ให้ความช่วยเหลือให้คำแนะนำ ว่ากล่าวตักเตือน ให้ผู้ถูกระงับและพินิจที่เป็นนักโทษเด็ดขาดแก้ไขปรับปรุงตนเอง ให้มีพฤติกรรมเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้น ไม่หวนกลับไปกระทำผิดซ้ำ หรือผู้ถูกระงับกับผู้ถูกระงับและพินิจที่เป็นนักโทษเด็ดขาดไม่มีความเกี่ยวข้องพันทางสายโลหิตแต่มีความสัมพันธ์อันดี ซึ่งผู้ถูกระงับและพินิจที่เป็นนักโทษเด็ดขาดให้ความเคารพ-นับถือ และผู้ถูกระงับมีความสามารถในการให้คำแนะนำ ตักเตือน มิให้ผู้ถูกระงับและพินิจที่เป็นนักโทษเด็ดขาดกระทำผิดซ้ำและช่วยเหลือให้ผู้ถูกระงับและพินิจที่เป็นนักโทษเด็ดขาดสามารถดำเนินชีวิตได้อย่างปกติสุข ไม่หวนกลับไปกระทำผิดซ้ำ รวมทั้งพิจารณาอายุของผู้ถูกระงับว่าจะสามารถดูแลว่ากล่าวหรือตักเตือนผู้ถูกระงับและพินิจที่เป็นนักโทษเด็ดขาดได้หรือไม่</p> <p>๒. มีความน่าเชื่อถือ มีความประพฤติเหมาะสม นิสัย ความประพฤติไม่ปรากฏข้อเสียหายร้ายแรง ไม่มีพฤติกรรมเกี่ยวข้องกับยาเสพติดและการกระทำที่ผิดกฎหมาย</p> <p>๓. ผู้ถูกระงับต้องประกอบอาชีพสุจริตเป็นกิจจะลักษณะมีรายได้เพียงพอสำหรับเลี้ยงดูตนเองและครอบครัวได้ มีความพร้อมที่จะถูกระงับผู้ถูกระงับและพินิจที่เป็นนักโทษเด็ดขาด</p> <p>๔. มีที่พักอาศัยเป็นหลักแหล่งแน่นอน สภาพแวดล้อมที่ พกอาศัยมีความเหมาะสมต่อการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของผู้ถูกระงับและพินิจที่เป็นนักโทษเด็ดขาด</p> <p>๕. มีการเตรียมความพร้อมและมีการวางแผนให้ผู้ถูกระงับและพินิจที่เป็นนักโทษเด็ดขาดดำเนินชีวิตภายหลังได้รับการปล่อยตัว</p> <p>กรณี องค์กร มูลนิธิ สถานประกอบการ นายจ้าง รับผู้ถูกระงับและพินิจที่เป็นนักโทษเด็ดขาด ต้องมีคุณสมบัติในการจัดตั้งถูกต้องตามกฎหมายว่าด้วยการนั้นๆ และมีบุคลากร/เจ้าหน้าที่รับผิดชอบดูแลที่ชัดเจน และต้องมีองค์ประกอบครบทั้ง ๕ ข้อเช่นกัน</p>

๓. การวิเคราะห์ข้อมูลและประเมิน

ขั้นตอน	วิธีดำเนินการ
	<p>๒) กรณีผู้อุปการะไม่อยู่ในวิสัยที่สามารถดูแลได้ ให้คำนึงถึงข้อเท็จจริงดังต่อไปนี้</p> <p>๑. ความสัมพันธ์ระหว่างผู้อุปการะกับผู้ถูกสืบเสาะและพินิจที่เป็นนักโทษเด็ดขาด ไม่มีความเกี่ยวข้องหรือไม่มีความเกี่ยวพันทางสายโลหิต ไม่เคยรู้จักมาก่อน เช่น มารดาหรือคู่สมรสของนักโทษเด็ดขาดรายอื่น หรือมีความเกี่ยวพันทางสายโลหิต แต่ความสัมพันธ์ไม่ดี ผู้ถูกสืบเสาะและพินิจที่เป็นนักโทษเด็ดขาดไม่ให้ความเคารพ ไม่เชื่อฟัง ไม่มีความนับถือผู้อุปการะ</p> <p>๒. พิจารณาอายุของผู้อุปการะ หากผู้อุปการะอายุมาก หรือชราภาพ ก็เป็นอุปสรรคในการดูแล ติดตามพฤติกรรมของผู้ถูกสืบเสาะและพินิจที่เป็นนักโทษเด็ดขาด แต่หากผู้อุปการะอายุยังน้อยขาดประสบการณ์ในการดำเนินชีวิต เมื่อผู้ถูกสืบเสาะและพินิจที่เป็นนักโทษเด็ดขาดเกิดปัญหาก็ไม่อาจให้คำแนะนำ ไม่สามารถช่วยเหลือได้ หรือหากผู้อุปการะมีอายุน้อยกว่าผู้ถูกสืบเสาะและพินิจที่เป็นนักโทษเด็ดขาด เมื่อผู้อุปการะว่ากล่าวตักเตือนผู้ถูกสืบเสาะและพินิจที่เป็นนักโทษเด็ดขาดก็อาจไม่เชื่อฟัง โอกาสที่จะหวนกลับไปกระทำผิดซ้ำก็มีมากกว่า</p> <p>๓. ไม่มีความน่าเชื่อถือ มีความประพฤติไม่เหมาะสม นิสัยความประพฤติปรากฏข้อเสียหายร้ายแรง มีพฤติการณ์เกี่ยวข้องกับยาเสพติด/กระทำผิดกฎหมาย/เคยถูกจับกุมดำเนินคดี</p> <p>๔. ผู้อุปการะประกอบอาชีพไม่สุจริต ไม่เป็นกิจจะลักษณะมีรายได้ไม่เพียงพอสำหรับเลี้ยงดูตนเองและครอบครัว ไม่มีความพร้อมที่จะอุปการะผู้ถูกสืบเสาะและพินิจที่เป็นนักโทษเด็ดขาด</p> <p>๕. มีที่พักอาศัยไม่เป็นหลักแหล่งแน่นอน สภาพแวดล้อมที่พักอาศัย ไม่มีความเหมาะสมต่อการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของผู้ถูกสืบเสาะและพินิจที่เป็นนักโทษเด็ดขาด เช่น เป็นแหล่งแพร่ระบาดของยาเสพติดให้โทษ เป็นแหล่งอาชญากรรมร้ายแรง เป็นต้น</p> <p>๖. ไม่มีการเตรียมความพร้อมและไม่มีการวางแผนให้ผู้ถูกสืบเสาะและพินิจที่เป็นนักโทษเด็ดขาดดำเนินชีวิตภายหลังได้รับการปล่อยตัว</p> <p>๓.๑.๒ ผู้เสียหาย/ฝ่ายผู้เสียหาย/ผู้ที่ได้รับผลกระทบทุกคดีที่มีผู้เสียหาย/คดีที่มีผู้ที่ได้รับผลกระทบจากการกระทำของผู้ถูกสืบเสาะและพินิจที่เป็นนักโทษเด็ดขาด</p> <p>ให้พนักงานคุมประพฤติ นำข้อมูลที่ได้จากการแสวงหาข้อเท็จจริง และความเห็นของผู้เสียหาย/ฝ่ายผู้เสียหาย/ผู้ที่ได้รับผลกระทบ ทั้งในส่วนของผู้เสียหายที่พักอาศัยอยู่ในชุมชนเดียวกันกับผู้อุปการะ ซึ่งผู้ถูกสืบเสาะและพินิจที่เป็นนักโทษเด็ดขาด จะต้องไปพักอาศัยภายหลังได้รับการปล่อยตัวพักการลงโทษหรือลดวันต้องโทษจำคุก และผู้เสียหายในคดีอาญาสำคัญ ๕ ฐานความผิด มาเป็นองค์ประกอบหลักในการวิเคราะห์และประเมิน เช่น</p> <p>กรณีผู้เสียหายได้รับการเยียวยา ชดใช้ค่าเสียหาย ไม่รู้สึกหวาดกลัวและเห็นสมควรใช้วิธีการพักการลงโทษหรือลดวันต้องโทษจำคุก โดยการคุมความประพฤติผู้ถูกสืบเสาะและพินิจที่เป็นนักโทษเด็ดขาด พนักงานคุมประพฤติอาจนำมาประกอบการวิเคราะห์เสนอความเห็นเพื่อคุมความประพฤติผู้ถูกสืบเสาะและพินิจที่เป็นนักโทษเด็ดขาดได้</p> <p>กรณีผู้เสียหายยังมีความหวาดกลัว หรือมีความกังวลใจใดๆ และมีความเห็นว่า ไม่สมควรใช้วิธีการพักการลงโทษหรือลดวันต้องโทษจำคุก โดยการคุมความประพฤติผู้ถูกสืบเสาะและพินิจที่เป็นนักโทษเด็ดขาด พนักงานคุมประพฤติต้องนำมาวิเคราะห์ประกอบข้อมูลของผู้อุปการะและผู้นำชุมชนด้วยความรอบคอบ โดยคำนึงถึงความปลอดภัยของผู้เสียหายและสังคมเป็นหลัก</p>

๓. การวิเคราะห์ข้อมูลและประเมิน

ขั้นตอน	วิธีดำเนินการ
<p>๓.๒ การประเมินข้อมูลและแนวทางการเสนอความเห็น</p>	<p>๓.๑.๓ พยานผู้นำชุมชนหรือพยานเพื่อนบ้าน ให้พนักงานคุมประพฤติ นำความเห็นที่ได้จากการแสวงหาข้อเท็จจริงมาประกอบการวิเคราะห์และประเมินว่าผู้ถูกสืบเสาะและพินิจที่เป็นนักโทษเด็ดขาดควรได้รับการปล่อยตัวหรือไม่ โดยเฉพาะกรณีผู้นำชุมชนหรือเพื่อนบ้านมีความเห็นไม่สมควรใช้วิธีการคุมความประพฤติต้องวิเคราะห์เหตุผลและผลกระทบ ประกอบความพร้อมของผู้อุปการะและสภาพแวดล้อม โดยคำนึงถึงความปลอดภัยของสังคมและชุมชน</p> <p>๓.๑.๔ สภาพแวดล้อมที่พักอาศัยของผู้อุปการะ ให้พนักงานคุมประพฤติ นำข้อมูลซึ่งได้จากการออกไปสืบเสาะบ้านและสภาพแวดล้อม มาใช้ประกอบการวิเคราะห์ด้วยว่ามีความเหมาะสมต่อการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของผู้ถูกสืบเสาะและพินิจที่เป็นนักโทษหรือไม่ อย่างไร</p> <p>๓.๑.๕ ผู้ถูกสืบเสาะและพินิจที่เป็นนักโทษเด็ดขาด ให้พนักงานคุมประพฤติวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการแสวงหาข้อเท็จจริง ได้แก่ นิสัยความประพฤติ พฤติกรรมเกี่ยวเนื่องกับการกระทำความผิด โดยเฉพาะอย่างยิ่งประวัติการกระทำความผิด ที่เคยผิดเงื่อนไขการคุมประพฤติหรือฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด ระยะเวลาไม่เกิน ๕ ปี ควรเสนอความเห็นวิธีการคุมความประพฤติไม่เหมาะสม</p> <p>๓.๒.๑ แนวทางที่ ๑. การเสนอความเห็นวิธีการคุมความประพฤติเหมาะสม เมื่อพนักงานคุมประพฤติพิจารณาแล้วเห็นว่าข้อมูลเกี่ยวกับตัวผู้ถูกสืบเสาะและพินิจที่เป็นนักโทษเด็ดขาดผู้อุปการะ ผู้เสียหาย ผู้นำชุมชนหรือเพื่อนบ้าน ตลอดจนสภาพแวดล้อมที่พักอาศัยของผู้อุปการะ เอื้ออำนวยต่อการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของนักโทษให้พนักงานคุมประพฤติพิจารณาข้อเท็จจริง และมีความเห็นว่าวิธีการคุมความประพฤติเหมาะสมในกรณีดังต่อไปนี้</p> <p>๑) ผู้อุปการะ</p> <p>๑. ประกอบอาชีพสุจริตเป็นกิจจะลักษณะ มีรายได้เพียงพอสำหรับเลี้ยงดูตนเองและครอบครัวได้</p> <p>๒. มีที่พักอาศัยเป็นหลักแหล่งแน่นอน สภาพแวดล้อมที่พักอาศัยมีความเหมาะสมต่อการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของผู้ถูกสืบเสาะและพินิจที่เป็นนักโทษเด็ดขาด</p> <p>๓. มีความน่าเชื่อถือและความประพฤติเหมาะสม นิสัยความประพฤติไม่ปรากฏข้อเสียหายร้ายแรง ไม่มีพฤติกรรมเกี่ยวข้องกับยาเสพติดและการกระทำที่ผิดกฎหมาย</p> <p>๔. มีความสัมพันธ์อันดีกับผู้ถูกสืบเสาะและพินิจที่เป็นนักโทษเด็ดขาดและยินดีรับเป็นผู้อุปการะ โดยมีความสามารถในการให้คำแนะนำ ตักเตือน มิให้ผู้ถูกสืบเสาะและพินิจที่เป็นนักโทษเด็ดขาดกระทำความผิดซ้ำและช่วยเหลือให้ผู้ถูกสืบเสาะและพินิจที่เป็นนักโทษเด็ดขาดสามารถดำเนินชีวิตได้อย่างปกติสุข</p> <p>๕. มีการเตรียมความพร้อมและมีการวางแผนให้ผู้ถูกสืบเสาะและพินิจที่เป็นนักโทษเด็ดขาดดำเนินชีวิตภายหลังได้รับการปล่อยตัว</p> <p>๖. กรณีผู้ถูกสืบเสาะและพินิจที่เป็นนักโทษเด็ดขาดเป็นผู้ป่วยจิตเวช ผู้อุปการะต้องมีความสัมพันธ์เป็นญาติใกล้ชิด และมีความสามารถดูแลนักโทษเด็ดขาด และนำนักโทษเด็ดขาดไปรายงานตัวกับพนักงานคุมประพฤติ หรือมีการส่งต่อด้านการรักษา และบำบัดฟื้นฟูไปยังสถานพยาบาลหรือโรงพยาบาลด้านจิตเวช</p>

๓. การวิเคราะห์ข้อมูลและประเมิน

ขั้นตอน	วิธีดำเนินการ
	<p>๒) ผู้เสียหาย (คดีที่มีผู้เสียหาย)</p> <p>๑. ความเห็นของผู้เสียหายหรือผู้ที่ได้รับผลกระทบมีความเห็นควรปล่อยตัวผู้ถูกสืบเสาะและพินิจที่เป็นนักโทษเด็ดขาดก่อนครบตามกำหนดโทษ</p> <p>๒. มีการเยียวยาหรือชดใช้ค่าเสียหาย</p> <p>๓. กรณีผู้ถูกสืบเสาะและพินิจที่เป็นนักโทษเด็ดขาดจะกลับไปพักอาศัยอยู่ในท้องถิ่นเดียวกันกับผู้เสียหาย ผู้เสียหายไม่รู้สึกรอคอยกลัวและยินยอมให้พักอาศัยอยู่ในท้องถิ่นเดียวกัน</p> <p>๔. กรณีผู้เสียหายหรือผู้ที่ได้รับผลกระทบยังมีความหวาดกลัวหรือมีความกังวลใจใดๆ ต่อการปล่อยตัวผู้ถูกสืบเสาะและพินิจที่เป็นนักโทษเด็ดขาดที่จะได้รับการพักการลงโทษหรือลดวันต้องโทษจำคุกและมีความเห็นว่าจะไม่สมควรใช้วิธีการพักการลงโทษหรือลดวันต้องโทษจำคุก โดยการคุมความประพฤติ ผู้ถูกสืบเสาะและพินิจที่เป็นนักโทษเด็ดขาดและพนักงานคุมประพฤติได้พิจารณาข้อมูลของผู้อุปการะและผู้นำชุมชนโดยคำนึงถึงความปลอดภัยของผู้เสียหายและสังคมอย่างรอบคอบแล้ว เห็นว่าผู้อุปการะและผู้นำชุมชนมีความสามารถที่จะควบคุมดูแลผู้ถูกสืบเสาะและพินิจที่เป็นนักโทษเด็ดขาดไม่ให้ไปก่อเหตุกระทบผู้เสียหายหรือกระทำความผิดซ้ำหรือถูกจับกุมดำเนินคดีใหม่ได้</p> <p>๓) ผู้นำชุมชนหรือเพื่อนบ้าน</p> <p>๑. ความเห็นควรปล่อยตัวผู้ถูกสืบเสาะและพินิจที่เป็นนักโทษเด็ดขาดก่อนครบกำหนดโทษ</p> <p>๒. มีความพร้อมที่จะรับผู้ถูกสืบเสาะและพินิจที่เป็นนักโทษเด็ดขาดกลับเข้าสู่ชุมชนและความปลอดภัยของชุมชนเมื่อปล่อยตัวนักโทษเด็ดขาด</p> <p>๓. กรณีพยานหรือผู้นำชุมชน มีความเห็นว่าจะไม่สมควรปล่อยตัวผู้ถูกสืบเสาะและพินิจที่เป็นนักโทษเด็ดขาด เมื่อพนักงานคุมประพฤติวิเคราะห์เหตุผลและผลกระทบประกอบความน่าเชื่อถือ ความเหมาะสม ความพร้อมของผู้อุปการะตลอดจนสภาพแวดล้อมแล้ว เห็นว่าไม่มีผลกระทบต่อความปลอดภัยของสังคมและชุมชน</p> <p>๔) ลักษณะที่อยู่อาศัยและสภาพแวดล้อม</p> <p>เมื่อพนักงานคุมประพฤติวิเคราะห์แล้วเห็นว่าลักษณะที่อยู่อาศัยและสภาพแวดล้อมมีความเหมาะสมต่อการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของนักโทษเด็ดขาดการปล่อยตัวนักโทษเด็ดขาดก่อนครบกำหนดโทษไม่เป็นอันตรายต่อสังคม</p>

๓. การวิเคราะห์ข้อมูลและประเมิน

ขั้นตอน	วิธีดำเนินการ
	<p>๕) การเสนอความเห็นและเสนอเงื่อนไขในการใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัว (EM)</p> <p>เมื่อพนักงานคุมประพฤติรวบรวมข้อเท็จจริงจากการสืบเสาะและพินิจแล้ว ให้พนักงานคุมประพฤตินำข้อมูลมาวิเคราะห์เพื่อเสนอความเห็นในรายงานสืบเสาะและพินิจ โดยใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัว (EM) สำหรับกลุ่มผู้ถูกสืบเสาะและพินิจที่เป็นนักโทษเด็ดขาดที่ได้รับการพักการลงโทษ/ลดวันต้องโทษจำคุก ดังนี้</p> <p>๑. กรณีผู้ถูกสืบเสาะและพินิจที่เป็นนักโทษเด็ดขาดเคยกระทำความผิดซ้ำ/เคยผิดเงื่อนไขการคุมประพฤติ/ผลการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดไม่เป็นที่พอใจ แต่พนักงานคุมประพฤติมีความเห็นว่ายังสามารถใช้วิธีการคุมประพฤติได้ ให้เสนอความเห็นให้ใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัว (EM) ทั้งนี้ เพื่อเป็นการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำและเป็นการสร้างความเชื่อมั่นและค้ำประกันความปลอดภัยของสังคม</p> <p>๒. ในกรณีผู้ถูกสืบเสาะและพินิจที่เป็นนักโทษเด็ดขาดมีพฤติการณ์กระทำความผิดในลักษณะที่อุกฉกรรจ์ใช้ความรุนแรง สะเทือนขวัญต่อความรู้สึกของประชาชน สังคมยังไม่ยอมรับ เมื่อพิจารณาจากข้อเท็จจริงที่ได้จากการสอบปากคำผู้เสียหายหรือญาติผู้เสียหาย ผู้นำชุมชนหรือเพื่อนบ้าน ระบุว่าผู้เสียหายหรือญาติผู้เสียหายชุมชนไม่ยินยอมหรือไม่ยอมรับให้ผู้ถูกสืบเสาะและพินิจที่เป็นนักโทษเด็ดขาดได้รับการพักการลงโทษหรือลดวันต้องโทษจำคุก เนื่องจากยังรู้สึกหวาดระแวง หวาดกลัว ไม่ให้อภัย รู้สึกถึงความไม่ปลอดภัยว่าอาจจะเกิดผลกระทบต่อการใช้ชีวิตของผู้เสียหาย แต่พนักงานคุมประพฤติพิจารณาจากข้อเท็จจริงที่ได้จากการสืบเสาะและพินิจและมีข้อมูลที่ทำให้เห็นว่าเชื่อได้ว่าผู้ถูกสืบเสาะและพินิจที่เป็นนักโทษเด็ดขาดยังอยู่ในวิสัยที่สามารถแก้ไขฟื้นฟูได้ โดยจะต้องใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัว (EM) ควบคู่กับกระบวนการสอดส่องดูแล</p> <p>๓. ในกรณีที่พบว่าบ้านสภาพแวดล้อม ไม่เอื้ออำนวยที่จะให้ผู้ถูกสืบเสาะและพินิจที่เป็นนักโทษเด็ดขาดปรับเปลี่ยนพฤติกรรม เช่น มีปัญหาเสพติดรุนแรง มีปัญหาอาชญากรรม เป็นแหล่งอบายมุข แต่พนักงานคุมประพฤติเห็นว่าผู้ถูกสืบเสาะและพินิจที่เป็นนักโทษเด็ดขาด ยังอยู่ในวิสัยที่จะใช้วิธีการคุมความประพฤติได้ ให้เสนอใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัว (EM)</p> <p>ทั้งนี้ ให้พนักงานคุมประพฤติพิจารณาข้อเท็จจริงที่ไม่ควรเสนอให้ใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัว (EM) ดังนี้</p> <p><u>ข้อเท็จจริงที่ไม่ควรเสนอในรายงานให้ใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัว</u></p> <p>๑) ที่อยู่อาศัยของผู้ถูกระงับที่ผู้พักการลงโทษและลดวันต้องโทษจำคุก จะมาพักอาศัยไม่มีความพร้อม เช่น ไม่มีกระแสไฟฟ้า ไม่มีสัญญาณดาวเทียม (GPS)</p> <p>๒) การใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัวจะเป็นอุปสรรคต่อการประกอบอาชีพ หรือมีความเสี่ยงที่จะทำให้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัวเสียหายหรือสูญหายหรือไม่สามารถติดตามสัญญาณได้ เช่น ผู้ประกอบอาชีพประมง พนักงานบนเครื่องบิน เป็นต้น</p> <p>๓) สุขภาพร่างกายเป็นอุปสรรคต่อการใช้งานอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัว เช่น เป็นผู้ป่วยติดเตียง ร่างกายบาดเจ็บหรือพิการ มีโรคประจำตัวที่อาจเป็นอันตรายเมื่อใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัวเป็นโรคติดต่อ หรือเป็นผู้ที่ปรากฏความผิดปกติทางจิต</p>

๓. การวิเคราะห์ข้อมูลและประเมิน

ขั้นตอน	วิธีดำเนินการ
	<p>๔) ให้พนักงานคุมประพฤติพิจารณาผู้ที่เคยถอดอุปกรณ์ก่อนครบกำหนด เช่น อุบัติเหตุ เจ็บป่วย ให้รอกคอบโดยคำนึงถึงความปลอดภัยของสังคม โดยพิจารณาความเหมาะสมของผู้อุปการะ เหตุผลและความจำเป็นในการนำอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัว (EM) มาใช้</p> <p>อนึ่ง ระยะเวลาในการติดอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัวกับผู้ที่ได้รับการพักการลงโทษและลดวันต้องโทษจำคุก ให้เป็นไปตามที่คณะอนุกรรมการพิจารณาวินิจฉัยการพักการลงโทษและลดวันต้องโทษจำคุกกำหนด</p> <p>๓.๒.๒ แนวทางที่ ๒ การเสนอความเห็นวิธีการคุมความประพฤติไม่เหมาะสม</p> <p>เมื่อพนักงานคุมประพฤติพิจารณาแล้วเห็นว่าข้อมูลเกี่ยวกับตัวผู้ถูกสืบเสาะและพินิจที่เป็นนักโทษเด็ดขาด ผู้อุปการะ ผู้เสียหาย ผู้นำชุมชนหรือเพื่อนบ้าน ตลอดจนสภาพแวดล้อมที่พักอาศัยของผู้อุปการะไม่เอื้ออำนวยต่อการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของนักโทษ และการปล่อยตัวผู้ถูกสืบเสาะและพินิจที่เป็นนักโทษเด็ดขาด อาจเป็นอันตรายต่อตัวผู้เสียหายหรือฝ่ายผู้เสียหาย หรือชุมชนหรือสังคม ให้พนักงานคุมประพฤติพิจารณาข้อเท็จจริง หากมีองค์ประกอบข้อใดข้อหนึ่งดังต่อไปนี้ ให้เสนอความเห็นวิธีการคุมความประพฤติไม่เหมาะสม</p> <p>๑) ผู้อุปการะ</p> <p>๑. ผู้อุปการะประกอบอาชีพไม่สุจริต ไม่เป็นกิจจะลักษณะมีรายได้ไม่เพียงพอสำหรับเลี้ยงดูตนเองและครอบครัว</p> <p>๒. ไม่มีที่พักอาศัยเป็นหลักแหล่งแน่นอน สภาพแวดล้อมที่พักอาศัยไม่มีความเหมาะสม ไม่เอื้ออำนวยต่อการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของผู้ถูกสืบเสาะและพินิจที่เป็นนักโทษเด็ดขาด เช่น กรณีผู้อุปการะมีภูมิลำเนาตามที่แจ้งแต่โดยปกติผู้อุปการะต้องไปประกอบอาชีพในพื้นที่ห่างไกล เช่น ต่างจังหวัดทำให้ไม่สามารถดูแลและอุปการะผู้ถูกสืบเสาะและพินิจที่เป็นนักโทษเด็ดขาดได้</p> <p>หากผู้อุปการะมีที่อยู่ไม่ตรงตามข้อมูลที่แจ้งไว้ในแบบบันทึกข้อมูลนักโทษเด็ดขาดก่อนปล่อย (๓๑ - ๔๖) ให้พนักงานคุมประพฤติทำความเข้าใจให้เรือนจำ/ทัณฑสถาน ที่ขอความร่วมมือทราบ</p> <p>๓. มีความประพฤติไม่เหมาะสม ไม่น่าเชื่อถือ หรือมีพฤติกรรมเกี่ยวข้องกับยาเสพติดให้โทษ และกระทำผิดกฎหมาย</p> <p>๔. ไม่มีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องใด ๆ กับผู้ถูกสืบเสาะและพินิจที่เป็นนักโทษเด็ดขาด หรือมีความสัมพันธ์ที่ไม่ดีและไม่ยินดีรับเป็นผู้อุปการะ ตลอดจนไม่สามารถให้คำแนะนำ ตักเตือน มิให้ผู้ถูกสืบเสาะและพินิจที่เป็นนักโทษเด็ดขาดกระทำผิดซ้ำ หรือไม่สามารถช่วยเหลือให้ผู้ถูกสืบเสาะและพินิจที่เป็นนักโทษเด็ดขาดสามารถดำเนินชีวิตอย่างปกติสุขได้</p> <p>๕. ไม่มีการเตรียมความพร้อมและไม่มีการวางแผนให้ผู้ถูกสืบเสาะและพินิจที่เป็นนักโทษเด็ดขาดดำเนินชีวิตภายหลังได้รับการปล่อยตัว</p> <p>๒) ผู้เสียหาย</p> <p>กรณีพบว่าผู้เสียหายรู้สึกหวาดกลัว มีความกังวลใจใดๆ และมีความเห็นที่ไม่สมควรปล่อย เมื่อพนักงานคุมประพฤติพิจารณาแล้วเห็นว่าอาจส่งผลกระทบต่อความปลอดภัยของผู้เสียหายและสังคม</p>

๓. การวิเคราะห์ข้อมูลและประเมิน

ขั้นตอน	วิธีดำเนินการ
	<p>๓) ชุมชน กรณีผู้นำชุมชนหรือเพื่อนบ้านมีความเห็นไม่สมควรปล่อยตัว และพนักงานคุมประพฤติวิเคราะห์เหตุผลและผลกระทบประกอบความพร้อมของผู้อุปการะและสภาพแวดล้อมแล้วเห็นว่าส่งผลกระทบต่อความปลอดภัยของสังคมและชุมชน</p> <p>๔) ลักษณะที่อยู่อาศัยและสภาพแวดล้อม เมื่อพนักงานคุมประพฤติวิเคราะห์แล้วเห็นว่าลักษณะที่อยู่อาศัยและสภาพแวดล้อมไม่มีความเหมาะสมต่อการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของผู้ถูกสืบเสาะและพินิจที่เป็นนักโทษเด็ดขาด เช่น ในคดีเกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษ หรือผู้ถูกสืบเสาะและพินิจที่เป็นนักโทษเด็ดขาดมีประวัติเคยเกี่ยวข้องกับยาเสพติดให้โทษ ต้องไปอยู่กับผู้อุปการะ ซึ่งมีที่พักอาศัยอยู่ในสภาพแวดล้อมที่เป็นแหล่งจำหน่ายยาเสพติดให้โทษรุนแรง เป็นต้น</p> <p>๕) ผู้ถูกสืบเสาะและพินิจที่เป็นนักโทษเด็ดขาด พบว่าเคยเป็นผู้ที่ไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขให้คุมความประพฤติหรือฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดในระยะเวลาไม่เกิน ๕ ปี หรือเป็นผู้ที่เคยผิดเงื่อนไขการใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัวโดยเจตนาทำลายอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัวหรือสายรัดเพื่อหลบหนี</p> <p>๓.๒.๓ กรณีอื่นๆ เช่น ผู้อุปการะถึงแก่กรรม ผู้อุปการะย้ายที่อยู่ไปแล้วและไม่สามารถติดตามตัวได้ผู้อุปการะไม่ไปพบพนักงานคุมประพฤติ ฯลฯ พนักงานคุมประพฤติไม่ควรเสนอความเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมในการคุมความประพฤติ ให้จัดทำเป็นรายงานการสรุปข้อเท็จจริงว่าได้มีการดำเนินการอย่างไร พร้อมทั้งแนบหลักฐานที่เกี่ยวข้อง เช่น ใบมรณะบัตร หรือหลักฐานการย้ายที่อยู่ เป็นต้น</p>

๔. การจัดทำรายงาน

ขั้นตอน	วิธีดำเนินการ
<p>๔.๑ การจัดทำรายงาน</p> <p>๔.๒ เสนอผู้อำนวยการหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายพิจารณาเห็นชอบและส่งรายงานไปยังเรือนจำหรือทัณฑสถาน</p>	<p>พนักงานคุมประพฤติต้องตรวจสอบความเรียบร้อยในสำนวนและจัดเรียงเอกสารพร้อมเลขกำกับหน้าเอกสารและบันทึกลงในสารบัญให้เรียบร้อย แล้วจึงจัดทำรายงานการสืบเสาะและพินิจ ซึ่งเป็นขั้นตอนที่พนักงานคุมประพฤติประมวลข้อเท็จจริงทั้งหมด เกี่ยวกับผู้อุบการะ ผู้เสียหาย ผู้นำชุมชนหรือเพื่อนบ้าน สภาพแวดล้อม รวมทั้งข้อมูลเกี่ยวกับผู้ถูกสืบเสาะและพินิจที่เป็นนักโทษเด็ดขาด วิเคราะห์ และนำมาเสนอความเห็นในรายงานสืบเสาะและพินิจ เพื่อเสนอต่อคณะอนุกรรมการเพื่อพิจารณาวินิจฉัยการพักการลงโทษหรือคณะอนุกรรมการเพื่อพิจารณาวินิจฉัยลดวันต้องโทษจำคุก พิจารณาก่อนที่จะมีการอนุมัตินักโทษเด็ดขาดให้ได้รับพักการลงโทษหรือลดวันต้องโทษจำคุกก่อนครบกำหนดโทษด้วยวิธีการคุมประพฤติ โดยใช้แบบฟอร์มการเขียนรายงานตามที่กรมคุมประพฤติกำหนด และให้มีสาระสำคัญตามระเบียบกระทรวงยุติธรรมว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการสืบเสาะและพินิจ พ.ศ. ๒๕๖๐ ข้อ ๒๑ ดังต่อไปนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. ข้อมูลและความเห็นของผู้อุบการะ ๒. ความคิดเห็นของผู้เสียหาย ผู้นำชุมชน หรือเพื่อนบ้าน ๓. ลักษณะที่อยู่อาศัยและสภาพแวดล้อม ๔. ความเห็นของพนักงานคุมประพฤติ <p>การเขียนรายงานการสืบเสาะและพินิจ พนักงานคุมประพฤติต้องจัดทำให้ครบถ้วนทุกข้อตามแบบฟอร์มการเขียนรายงานการสืบเสาะและพินิจที่กรมคุมประพฤติกำหนด</p> <p>พนักงานคุมประพฤติต้องดำเนินการสืบเสาะและพินิจพร้อมจัดทำรายงานและความเห็น ให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลาที่กฎหมายกำหนดนับแต่วันที่สำนักงานคุมประพฤติได้รับหนังสือขอความร่วมมือสืบเสาะ และพินิจ(๓๑ - ๔๖) หรือระยะเวลาในกรณีที่มีเหตุพิเศษตามนโยบาย</p> <p>พนักงานคุมประพฤติเจ้าของสำนวนนำเสนอร่างรายงานสืบเสาะและพินิจผู้ถูกสืบเสาะและพินิจที่เป็นนักโทษเด็ดขาดต่อผู้อำนวยการสำนักงานคุมประพฤติหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายดำเนินการตรวจสอบความถูกต้องครบถ้วนหรือแก้ไขและส่งพิมพ์ร่างรายงานสืบเสาะและพินิจ จากนั้นพนักงานคุมประพฤติเจ้าของสำนวนตรวจทานความถูกต้องของรายงานที่จัดพิมพ์แล้วเสนอต่อผู้อำนวยการสำนักงานคุมประพฤติหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายลงนาม แล้วจัดส่งรายงานการสืบเสาะและพินิจไปยังเรือนจำหรือทัณฑสถานที่ขอความร่วมมือในชั้น “ลับ”</p>

๕. การจัดเก็บสำนวน

ขั้นตอน	วิธีดำเนินการ
๕. การจัดเก็บสำนวน	<p>๑) หลังจากส่งรายงานการสืบเสาะและพินิจแล้ว ให้พนักงานคุมประพฤติเจ้าของสำนวนบันทึกเลขที่หนังสือส่งรายงานและวันที่ส่งรายงานฯ ในระบบสารสนเทศ กรมคุมประพฤติ</p> <p>๒) จัดเก็บร่างรายงานสืบเสาะและพินิจ และรายงานสืบเสาะและพินิจไว้ในสำนวนแล้ว จึงส่งมอบสำนวนให้เจ้าหน้าที่ธุรการจัดเก็บ</p> <p>ในกรณีที่คณะกรรมการเพื่อพิจารณาวินิจฉัยการพักการลงโทษหรือคณะกรรมการเพื่อพิจารณาวินิจฉัยลดวันต้องโทษจำคุกอนุมัติให้ผู้ถูกสืบเสาะและพินิจที่เป็นนักโทษเด็ดขาดได้รับการพักการลงโทษหรือลดวันต้องโทษจำคุก ให้ธุรการส่งมอบสำนวนให้พนักงานคุมประพฤติดำเนินการควบคุมและสอดส่องผู้รับผิดชอบต่อไป</p>

รายชื่อคณะกรรมการพัฒนามาตรฐานงาน กรมคุมประพฤติ

ด้านการสืบเสาะและพินิจ

๑. นางมณีรัตน์ บุญฤทธิ์
ผู้เชี่ยวชาญเพื่อสนับสนุนการปฏิบัติงานของกรมคุมประพฤติ	ที่ปรึกษาคณะทำงาน
๒. นางสุดฤดี ศรีอรุณ
หัวหน้าผู้ตรวจราชการกรมคุมประพฤติ	ประธานคณะทำงาน
๓. นางนริศา ปานสะอาด
ผู้ตรวจราชการกรมคุมประพฤติ	รองประธานคณะทำงาน
๔. ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านการสืบเสาะและพินิจ	คณะทำงาน
๕. ผู้อำนวยการกองอำนาจการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด	คณะทำงาน
๖. ผู้อำนวยการกองอำนาจการบังคับใช้กฎหมายเพื่อการคุมประพฤติ	คณะทำงาน
๗. นายมานิตย์ แก้วโสภรม
ผู้อำนวยการสำนักงานคุมประพฤติกรุงเทพมหานคร ๑	คณะทำงาน
๘. นายประทักษ์ ประทุมทิพย์
ผู้อำนวยการสำนักงานคุมประพฤติกรุงเทพมหานคร ๕	คณะทำงาน
๙. นายนพรุจ ตันมงคล
ผู้อำนวยการสำนักงานคุมประพฤติกรุงเทพมหานคร ๑๐	คณะทำงาน
๑๐. หัวหน้ากลุ่มสืบเสาะและพินิจและควบคุมและสอดส่อง	คณะทำงาน
๑๑. นางสาวกันท์จนา คิณฑนาม
พนักงานคุมประพฤติชำนาญการพิเศษ	คณะทำงาน
๑๒. นายปรัชญา หนูเจริญ
พนักงานคุมประพฤติชำนาญการ	คณะทำงาน
๑๓. นางสาวณัฐภววรรณ แสงสายฟ้า
พนักงานคุมประพฤติชำนาญการ	คณะทำงาน
๑๔. นางสาวหทัยรัตน์ แจ่มนาค
พนักงานคุมประพฤติชำนาญการ	คณะทำงาน
๑๕. นางสาวสมถวิล สายโพธิ์
พนักงานคุมประพฤติชำนาญการ	คณะทำงานและเลขานุการ
๑๖. ว่าที่ ร.ต.คงกระพัน ศรีสวัสดิ์
พนักงานคุมประพฤติชำนาญการ	คณะทำงานและผู้ช่วยเลขานุการ